

Registered at the G.P.O. Melbourne, for transmission by post as a periodical, Category A.

.....

LETO XXIV.

JULIJ

1975

.....

MISLI

(Thoughts)

INFORMATIVNI
MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja
Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisov
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod peresa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov je s poštnino vred \$7.—

NEKJE JE LUČ (Vinko Beličič) — cena \$3.00.

V ZNAMENJU ČLOVEKA (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50

STARA IN NOVA PODOBA DRUŽINE (Dr. Anton Trstenjak) — cena \$1.50.

ZAKONCA — SE POZNATA? (Vital Vider) — cena \$1.00.

KO SE POROČATA — LJUBEZEN IN SEKS (Dr. Štefan Steiner) — cena \$1.50.

SKRIVNOST VERE — cena \$1.00.

TRPLJENJE KRISTUSOVO UTRDI ME — cena \$1.50.

Poglejte tudi imena knjig v prejšnji številki!

Priporočamo tudi angleško knjigo (žepna izdaja) SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

VSEBINA:

Pogumna Cerkev — stran 177

Razmišljanje o duhovniku — Paul Roth — stran 178

Prekmurje in Prekmurci — Rozi Bogatec — stran 180

Detenta — Iz "Ameriške domovine" — stran 182

V duhu edinosti — Fr. Marijan Marinčič, Afrika — stran 183

Pri duhovnikovi materi — Jk — stran 185

Ob obisku Slovenskega okteta — Melbournski Spektator — stran 187

Izpod Triglava — stran 188

P. Bazilij spet tipka . . . — stran 190

V času obiskanja — stran 192

Tudi to je prav, da vemo . . . — Miha — stran 194

Kaj menite o tem? — stran 195

Z vseh vetrov — stran 196

Izpod sydneyskih stolpov — p. Valerijan — stran 198

Večna vez (povest-nadaljevanje) — Karel Mauser — stran 200

Skrb za mladino — Iz svetoletnega pisma naših škofov — stran 200

Biti duhovnik se pravi . . . — stran 201

Naše nabirke — stran 202

Vaški duhovnik moli (pesem) — Ksaver Meško — stran 203

Kotiček naših malih — stran 204

Križem avstralske Slovenije — stran 205

NAROČI IN BERI!

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda (1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena \$1.—.

V ROGU LEŽIMO POBITI — Dokumentarna poročila očitidcev zbral Tomaž Kovač. — Cena en dolar.

SVOBODA V RAZVALINAH — (Grčarice, Turjak, Kočevje) — Cena \$2.—.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Cena vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga dokumentov) — Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena vsake knjige \$2.—.

REVOLUCIJA POD KRIMOM. — Dogodke opisuje pokojni izanski župnik Janez Klemenčič, Ciril Miklavc in dr. Filip Žakelj, Argentina. — Cena \$2.—.

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj 1941—1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem obdobju pobitih Slovencev ter vrnjenecv iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh virov trezno prebirati in presojsati, četudi domovina te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

LETO XXIV.

JULIJ, 1975

ŠT. 7

POGUMNA CERKEV

POLETNO JUTRO kot mnogo drugih. Na trgu bo živahno kot vsako soboto ob tem letnem času. V mehki kostanjevi senci boš lahko srečal zaljubljenca, ki se opotekata, kot da sta ranjena.

Veliko sonce na nebu in zrak in voda in ogenj, ki žari v očeh, vse izgovarja isto skrivnostno misel: Živeti! Bivati močno in bogato! Brez sleherne omejitve. Zasuti brezna nemira. Utišati klice k preseganju. Ukrotiti slo po neskončnosti in se sprijazniti s seboj. Biti enovit. Brez bolečih nasprotij.

To jutro je življenje lepo. Dar brez obveznosti. Naj bi bilo tako vsako jutro in potem, ko si živel — bi omahnili v nič. Spokojno in brez metafizičnih zapletov. Ukiniti prihodnost. Bivati preprosto sedaj in tu, v tej topli junijski sedanosti, na tej čudoviti zemlji, ki je edino človekovo kraljestvo.

V to poletno polnost udari veliki zvon iz stolniškega zvonika. V svoji bronasti govorici pripoveduje o nečem drugem, naznanja nekaj drugega: na dan apostolov Petra in Pavla vabi kristjane k slovesnemu obredu, ko bo nekaj desetih mladih fantov prejelo duhovniško posvečenje. Z aristokratsko zadržanostjo, toda z mirno gotovostjo, ki korenini v dvatisočletni preteklosti, jim bo škof položil roke na glavo in izgovoril nad njimi skrivnostne besede, ki bodo spremenile njihovo življenjsko usodo. Dana jim bo oblast, ki je nima človek na tem svetu. Naložena jim bodo bremena, ki se zdijo pretežka za krhka človeška ramena.

Pogumna, drzna Cerkev! Z največjo preprostostjo počenjaš nezaslišane stvari: tem zdravim fantom, polnim življenja, nalagaš breme celibata v našem do slaboumnosti erotiziranem svetu. V tem svetu, ki živi v metafizični raztresenosti, jim zapoveduješ, naj nadenjajo bistvena vprašanja o svetu in človeku. V tem svetu, ki trdi, da je obračunal z Bogom in se navdušuje za nekakšen kratkoviden humanizem, jim naročaš,

naj poudarjajo absolutno prvenstvo Boga in oznanjajo, da je prva človekova dolžnost: Ljubi Gospoda, svojega Boga v vsem srcem, z vso dušo, z vsemi svojimi močmi. V tem sekulariziranem svetu, ki zgublja smisel za skrivnost, jim zapoveduješ, naj obhajajo euharistične skrivnosti. Smela in drzna Cerkev! Kakšno zaupanje imaš v človeka! Kako visoko ga ceniš! V resnici, tvoje zaupanje izhaja od Boga. Ti veš: ko se človek zaveže, da bo služil Bogu, se Bog zaveže z njim. In Bog je zvest. Zato je tudi duhovnikova oblast in breme, ki jo spremlja, za vedno. Vse namreč, kar delaš ti, je večno in nepreklicno. — — —

Te misli, ki jih je lani ob dnevu posvečenja novih duhovnikov v domovini napisal Franc Rode, sem prebiral letos ob enakem dnevu. Cerkev kaže tudi letos isti pogum. Ta njena drznost je toliko stara kot ona sama in tudi bodoča stoletja te njene notranje sile ne bodo omajala. Večnost diha iz nje, zavest Kristusovih besed: "Jaz bom z vami vse dni do konca sveta." (Mt 28,20).

Tudi letos stopa novi rod novomašnikov v življenje — te julijske nedelje bodo po njih krstnih cerkvah srečne priče slovesnosti novih maš. Mladi posvečenci na pohodu, da zasedejo prazna mesta: mesta tistih, ki so v službi obnemogli ali odšli v večnost, ki so v človeški slabosti in zmedenosti modernega časa mesta zapustili, in mesta novih delavnih polj, ki jih Cerkev narekujejo potrebe novega časa...

Nova pokoncilna doba je zredčila vrste duhovniških kandidatov, saj razmere v modernem zmaterializiranem in potrošniškem svetu duhovnim poklicem niso naklonjene. Zato mnogi prerokujejo Cerkvi temno bodočnost. A Cerkev je tudi v tem pogumna, naravnost drzna. Doslej se je še iz vseh viharjev in bolečih pretresov v svoji dolgi zgodovini dvignila skristalizirana in vsa pomlajena. Prav v tem je znak njene živ-

ljenjske sile, dokaz, da je del življenja vsega človeštva, ne le mrtev muzejski predmet nekje za steklom, ki se ga nihče ne more niti dotakniti in se ga niti prašek ne sme prijati.

Kot so del te žive Cerkve duhovniki, tako so njen del tudi ostali člani. S krstom smo svi prejeli njene pravice, pa tudi dolžnosti. Vsak po svoje lahko pripomore, da bo čas najtežjih preizkušenj hitreje minil: z lastnim življenjem po božji volji in razumevanjem znamenj časa, s pristnim krščanstvom v lastni družini, z molitvijo za duhovnike. Mnogi znajo žal le kritizirati in se pohujševati, namesto da bi z molitvijo podpirali dobre zglede in odvrčali slabe. Duhovniški poklici rastejo po družinah; torej ni krivda pomanj-

kanja poklicev samo na mladini, nujno jo moramo iskati tudi v puhlem, zgolj zunanem krščanstvu naših družin.

V primeri z drugimi deželami smo bili letos Slovenci še blagoslovljeni z lepim številom novomašnikov: 58 letošnjih novih maš po domovini priča o tem. V težkih razmerah preizkušani so se kandidati utrdili in odločili za božjo službo. Bodo vztrajali na poti na duhovniško Kalvarijo, ti novi Simoni Cirenejci? Bodo, če jih bodo spremljale naše molitve. Pogum Cerkve bo njihov pogum, nesebično delo za božje ljudstvo bo njihov delež, ki se bo v duhovni rasti našega naroda bogato obrestoval. A ne brez našega sodelovanja in pomoči.

Razmišljanje o duhovniku

Nedelja je. Prihajam iz cerkve in razganja me sveta jeza: pridiga je bila nemogoča! Med vso mašo sem bil besen na plehke primere, sladkobne izraze in staromodne nazore našega župnika. Z njim na splošno nisem preveč zadovoljen, ker ne le da slabo pridiga, ampak tudi neskončno zavlaučuje mašo, pa nikoli nas ne obiše . . .

GOSPOD, vse te njegove pomanjkljivosti sem si vtisnil v spomin, toda vse skupaj preveva samo to dejstvo: ta duhovnik vsak dan moli za vse svoje občestvo, tudi zame daruje sveto daritev in mi pomaga. To je, mislim, dovolj tehten razlog, da se Ti zahvalim zanj. Saj je zame zelo pomembno, da se je ta mož odzval Tvojemu klicu, da je postal duhovnik, srednik med Teboj in menoj; da se mu ni zdelo boljše študirati, recimo, ekonomijo in se poročiti; da deset minut proč od mojega doma stanuje mož, ki mi lahko v Tvojem imenu podeli odpuščanje krivde, ki ima zame pripravljen Kruh življenja.

GOSPOD, zahvaljujem se Ti za ta sklep mojega župnika in za njegovo življenjsko darovanje, da je sprejel nalogo skrbeti tudi za blagor moje duše. Med vojno in v ujetništvu, v zadolženosti in stiski sem pač na lastni koži občutil, kaj se pravi biti brez duhovnika.

GOSPOD, saj ne zahtevam preveč od našega župnika?

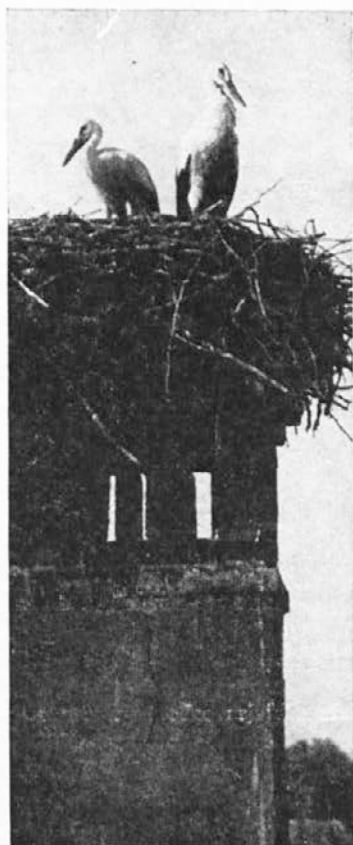
Naj bi bil ljubezljiv in muzikaličen,
izobražen in čuteč, beseda naj bi mu lepo tekla
in dal naj bi malo več na svojo zunanost,
naj bi bil bolj z ljudmi in predvsem brez napak.
Takega človeka pa na tem svetu ni!
Brez dvoma bi tudi pri svetem župniku našel kakšno pomanjkljivost:
rekel bi, da je preveč zagledan v onostranstvo
in zato ne more razumeti mene in mojih napak.
Mogoče bi se Ti moral celo zahvaliti,
da ima tudi on nekaj slabosti kot vsak zemljan.
Jaz seveda ne čutim tako silne potrebe, da bi bil brez njih,
ker mene pač ne sodi celotno občestvo.
Vanj pa so uprte oči vseh; vsi nastavijo ušesa, ko odpre svoja usta.
Morebiti to pot res ni našel časa, da bi se pripravil na pridigo,
ker je obiskoval bolnike, imel pogrebe,
ker je spovedoval, imel verouk in pripravo zaročencev,
verske pogovore z odraslimi, sestanke za starše . . .

GOSPOD, priznam, na vse to nisem pomislil.
Prav užival sem, da sem raztrgal njegovo pridigo, ko sem ga poslušal.
V njegovih besedah nisem iskal Tvoje besede, ampak svoje samovšečno zadovoljstvo:
ugotavljati njegove pomanjkljivosti in svoje sposobnosti
(Kako bolje bi to znal povedati jaz, če bi . . .)!
Kaj je ta: če bi?
Saj doslej našemu župniku pri njegovem raznolikem delu
še nikoli nisem nič pomagal:
nisem obiskoval bolnikov v njegovem imenu,
nisem raznašal verskega tiska, nisem se zanimal za verouk,
nisem se zmenil za tiste, ki so v naši župniji potrebni pomoči.
Vse sem prepustil njemu.
In tudi molil nisem za tega duhovnika, mojega župnika . . .

GOSPOD, ni še prepozno!
Zato Te prosim, da tega duhovnika posvetiš, mu daš moči,
ga razsvetljuješ, da bo svet duhovnik in tako tudi dober pridigar,
ki bo v tistih nekaj minutah vsako nedeljo
odprl zate trda srca nas poslušalcev.

PAUL ROTH

PREKMURJE IN PREKMURCI

**Naša bralka
ROZI BOGATEC
iz Sydneya
nam je poslala
tale članek
o svoji dragi
rodni deželi**

O PREKMURJU je bil v "Mislih" napisan sem in tja kak drobcec, pa nas je Prekmurcev kar precej v daljni tujini. Morda se ne motim, da smo v Avstraliji takoj za primorsko skupino, ki je menda največja. Zato se mi zdi prav, da pogledamo danes v Prekmurje in cbiščemo pridne in verne Prekmurce.

Naša deželica leži — kot že ime pove — preko reke Mure, ki jo loči od sosednje Štajerske in pa Medjimurja. Je najbolj severovzhodni del Slovenije, ob tromeji med Avstrijo, Madžarsko in Jugoslavijo.

Prekmurje je polno vsega in posuto je bogato z vsem: z dolinami in grički, zelenimi travniki in velikimi njivami, tudi vinogradi... Gozdovi so polni jelš in smrek, hrastov in borov. Tudi breze, vrbe in topoli rastejo pri nas ter dajejo pokrajini nekak svojstven, otožen značaj.

Posebno pa je Prekmurje znano po pridnih delavnih ljudeh, ki so raztreseni povsod in danes služijo kruh po vsem svetu. Pa tudi pošteni in verni ljudje so tu doma in prekmurske cerkve so še polne vernikov. Vsakdanja družinska molitev po prekmurskih domačijah še ni izumrla. Prekmurje je dalo narodu zelo veliko duhovnikov, posebno še beltsinska župnija. Pa tudi druge — Odranci, Črenšovci, Turnišče, Murska Sobota, Velika Polana... — ji sledijo. Teško bi našel vas,

kjer bi ne bil rojen duhovnik. V zadnjem času je bilo pozidanih nekaj novih cerkva, kapelic in križnih ter Marijinih znamenj, pa tudi prenovljenih in popravljenih cerkva in župnišč je nekaj.

V našem Prekmurju se pogovarjamo po domače — v prekmurskem narečju, ki ga bo razumel malokateri drugi Slovenec.

Ogledmo si najprej od blizu našo prestolico — metropolo **Mursko Soboto**. Pravijo, da je danes med najlepšimi in najmodernejšimi mesti Slovenije. Posebno je znana po cvetličnih nasadih. Parki so polni dehtečih vrtnic, nageljnov in drugih rož ter zelenega grmičevja. Vrtovi domov se kar kesajo z njimi in okna ter balkoni so prenapolnjeni s cvetjem.

V naši metropoli ne bomo več našli pritlikavih hiš z majhnimi okni, ne hiš s slamnato streho. Danes je Murska Sobota moderno mesto z velikimi stavbami, šolami, veletrgovinami, modernimi bloki, tovarnami in lepo urejenim znanim muzejem. Zlasti je znan grad z vogalnimi stolpi in lepa župnijska cerkev. Med tovarnami je znana predvsem "Mura", ki se še vedno širi in hoče zaposliti čim več prekmurskih ljudi: noč in dan šiva srajce, obleke, plašče in druga oblačila. Za njo pride tovarna mesnih izdelkov, mlečnega prahu, pohištva in podobno. Na novo je bila zgrajena velika tržnica, pošta, avtobusna in radijska postaja, tiskarna, veliko sodišče in nekaj bolnišnic, ki so bolj zunaj mesta proti Rakičanu.

Kljub povečanju zaposlitve doma še mnogo Prekmurcev odhaja na delo v tujino. Prekmurci so se izseljevali že dolga desetletja, pa se tudi danes. Najdeš jih širom po svetu, v vzhodnih in zapadnih državah Evrope, ZDA in Kanadi, Južni Ameriki in tudi v Avstraliji. Pred 30-40 leti jih je odšlo največ v Severno Ameriko, zadnji čas pa menda raje ostajajo v evropskih deželah, da so bliže doma.

Iz Murske Sobote se bomo najprej podali na novi asfaltni cesti po pravi prekmurski dolini z velikimi vasi. Tu so doma prekmurski kmetje, bogati in revni, vsakakor pa vsi delavni. In vsi ljubijo svojo zemljo, četudi je skromna. Cesta nas bo pripeljala v najbolj vzhodno mestece — **Lendavo**. Lendava ima staro zgodovino, saj je bila že rimska postojanka. Pozneje so se tu naselili Židje, ki so v glavnem trgovci. Lendava je znana po nafti in plinu: tam okrog je polno vrtalnih in črpalnih strojev, cevovodov, rezervoarjev in drugih priprav za naše "tekoče črno zlato".

Vasi so proti meji manjše in imajo tudi madžarsko prebivalstvo. Nas seveda bolj zanimajo velike prekmurske vasi, ki so stebri prekmurskega življenja. In vse so tako tipično naše. Ko se moderna cesta vasi približuje, kar oživi domačih živali, krav in konjev. Cestni jarki so polni rac in gosi, dvorišča imajo jate kokoši. Velika posestva, travniki in pašniki ter ravna polja...

V **Odrancih** bomo našli lepo novo cerkev, ki je posvečena Sv. Trojici. Vsako leto smo se najbolj vese-

lili praznika, ko smo šli od blizu in daleč v Odrance na žeganje. Po prekmursko rečemo proščenje.

Beltinci so največja prekmurska župnija, znana po zelo vernih ljudeh, dobrih krščanskih materah. Že prej sem omenila, da so dali Beltinci največ slovenskih duhovnikov. Še danes je iz tega kraja 72 živih duhovnikov, ki so raztreseni po vsem svetu. Tudi misijonarji so tu doma, precej redovnikov in redovnic, pa tudi med bogoslovci jih je nekaj in beltinske nove maše še ne bodo izumrle. Največ duhovnikov so dale vasi Lipovci, Bratonci in Melinci pa Izakovci.

Za kratek čas se bom ustavila tudi v svoji rodni župniji **Črenšovci**. Tudi tu imamo veliko župno cerkev, ki je vsako nedeljo in praznik nabito polna. Pa tudi čez teden je cerkev izredno dobro obiskana. Naša župnija ima čez trideset živih duhovnikov, kar ni malo število. Vas Črenšovci se zelo lepo razvija. Sredi vasi bomo našli lep park, v parku pa spomenik, ki je posvečen prekmurski materi. Pred nekaj leti je bila zgrajena nova šola, stanovanjski bloki, dosti novih hiš, ostale pa popravljajo in prenavljajo ter navadno pri tem še kaj dozidajo. Tudi vodovod smo dobili, a s tem se danes lahko pobahajo menda vse ostale prekmurske vasi. Zadnji čas je prinesel tudi samopostrežno trgovino in nekaj drugih trgovin, da res lahko kupiš vse potrebno doma.

Zelo znana stara cerkev je v vasi **Martjancih, Bogojina** pa je ena najstarejših prekmurskih vasi in tu so doma lončarji. Še več jih je v **Filovcih, Moščancih** in **Pečarovecih**. Dandanes delajo mnogo posode za okras in spominčke, ki jih kupujejo turisti pa romarji. Lepe so tudi črne pütre, iz katerih se pije voda, ki ima najboljši okus.

Še en znan prekmurski kraj ne smem pozabiti: **Turnišče** je imenitno naselje, saj je imelo pred stoletji celo mestne pravice. Ima veliko tržišče in tu so doma čevljarji, o čemer priča tudi nova velika čevljarska tovarna Planika. Stara župnijska cerkev je bila zgrajena v 14. stoletju in njene freske so zelo znane in pomembne. To je naša prekmurska romarska cerkev, ki ima glavni shod na praznik Marijinega vnebozeta, 15. avgusta. Ta dan se zberejo romarji od blizu in daleč in imam tudi sama na Turnišču najlepše spomine. Pri Mariji smo molili, pa še lepše zapeli. In vedno smo se vrnili od turniške Marije zelo zadovoljni in srečni.

Prav je, da si ogledamo tudi **Goričko**, ki je bolj rodno in preprosto, saj je rodovitne zemlje tu malo: vse je bolj peščeno. Celo je posuto z grički in gozdovi. Tu rastejo drevesa kot drugje po Prekmurju, največ pa je borovega gozda. V kraju **Grad** bomo našli znano največje grajsko poslopje v Sloveniji. Zgodovina piše, da je bilo zgrajeno v času križarskih vojn. Na Goričkem so tudi zelo znane **Moravske toplice**, ki so odprte skozi vse leto. Izvir ima naravno vročo vodo, ki je že marsikoga ozdravila.

V našem Prekmurju imamo nepozabne pomladi, ko vse cveti. Zime pa so hudo mrzle: ostri vetrovi pi-hajo preko zasnežene pokrajine. Zato pa imamo vroča poletja, ko sonce močno pripeka in je nebo dostikrat brez oblaka. Večkrat imamo sušo, drugičkrat pa nas spet poplavi Mura. Jeseni so sončne in tople, kar godi predvsem vinogradom in sadovnjakom.

Prekmurje je zelo poznano po divjačini, ki jo je polno po gozdovih, travnikih, njivah in vinogradih. Seveda dela kmetom mnogo škode. Vsako jesen dežela zaživi lovcev domačinov, pa tudi tujce privabi. Zlasti prihajajo Avstrijci in Italijani, prav tako se Nemci in Švicarji radi gostijo z našimi srnami, fazani in zajci. Tudi ribiči najdejo pri nas svoje veselje, saj je Mura, posebno še njeni pritoki, polna rib. Za naše Prekmurje pa so še posebno znane prekmurske štokrlje, ki jih je danes žal vedno manj: stare hiše, kjer so gnezdile na dimnikih, zamenjavajo nove in ptice si nimajo kje zgraditi svoja gnezda. Vendar so se v zadnjem času zavzeli zanje in jim postavljajo umetna gnezda, da bi to edinstvenost naše dežele ohranili. Žal je moderni čas skoraj končal tudi z značilnimi plavajočimi mlini in splavi na Muri: prve izpodriva elektrika, druge nadomeščajo mostovi...

S tem naj končam svoje potovanje po naši lepi prekmurski deželi. Prekmurcem je tako znana, ostali si jo boste morda kdaj lahko bolj natanko ogledali.

Beltinci, hval. cerkev

Mogočna cerkev v Beltincih

DETENTA

To besedo danes kaj pogosto beremo v dnevnikih časopisih in poslušamo domala pri vsakem poročilu svetovnih dogajanj. Zanimivo je brati, kaj svet misli o tej politični igri, da tako tudi sami lahko presojamo njene vrednosti. Članek je iz uvodnika "Ameriške domovine".

"MIR JE NEDELJIV", je izjavil Leonid I. Brežnjev na kongresu Madžarske KP v Budimpešti, "zato se sovjetska vlada resno prizadeva za izboljšanje odnosov med ZDA in ZSSR."

Te besede so zanimive, koliko pa so vredne, je seveda druga zadeva. Istočasno je namreč Sovjetska zveza bogato zalagala Severni Vietnam s svojim orožjem in ostalimi potrebščinami za vojno, kar gotovo ne potrjuje iskrenosti gornjega stavka. Pripravljala se je na napad na ozemlju, ki je bil pod nadzorom vlad, podpiranih od ZDA. Napad je bil v odkritem nasprotju z dogovorom v Parizu, sklenjenem na prizadevanje ZDA in potrjenim tudi s podpisom zastopnika ZSSR.

Upravičeno se je ob tem spraševal svet: Kje je tu detenta? Ali ta sploh obstoja in se razvija, kot je trdil Brežnjev? Mar detenta ni samo orodje mrzle vojne, ki ga Moskva uporablja, kadar se ji nudi priložnost, ki pa se zanj ne meni, če bi ji kakor koli vezalo roke?

V Švici sodijo, da imajo v Moskvi dovolj vzroka, da nadaljujejo detento, ker deluje v njihovo korist. Z njo slabijo — korak za korakom — ameriški vpliv v svetu.

Bankir v Zürichu je dejal: V tej igri, ki jo imenujemo detenta, Amerika in Zahod izgubljata položaj za položajem — v Indokini, Izraelu, na Srednjem vzhodu, na Portugalskem, v Sredozemlju... Današnja detenta — edina, ki jo bo Moskva kdaj sprejela — temelji na predaji Zahoda. Vse to me spominja na Chamberlainovo politiko pomirjevanja pred drugo svetovno vojno... S propadanjem Zahoda Moskva lahko upa, da bo dosegla svoje dolgoročne cilje po detenti.

V Jeruzalemu so v skrbeh zaradi moskovskega odnosa do miru in zaradi dvomljive trdnosti washingtonske podpore v bodoče. Žalostni razvoj v Indokini, kjer je Kissinger s pariškim dogovorom "vzpostavil mir", budi v Izraelcih odpor proti sličnemu "miru" na Srednjem vzhodu po posredovanju Kissingerja. Ameriško-sovjetsko jamstvo za mir na Srednjem vzhodu v izraelskih očeh ne more biti prav nič več vredno kot je bilo za "mir" v Indokini. Ni torej nič čudnega, če se upirajo pritisku za popuščanje, dokler ne pride do resnične rešitve sporov in do sporazuma z Arabci, če je to v bližnji bodočnosti sploh možno.

V Tokiu so prepričani, da Sovjetska zveza tako nujno potrebuje ameriško tehnologijo, da se bo držala detente. Pripominjajo pri tem, da so sovjetski cilji v

Aziji omejeni. Njihovo dosego končno preprečuje bolj Kitajska kot Amerika. Japonci so bili že pred uredničitvijo prepričani, da bodo komunisti prevladali v Kambodži in Južnem Vietnamu, ker se ZDA temu niso upirale dovolj odločno. Po mnenju Japoncev bi Rusija tudi rada pritegnila Južni Vietnam na svojo stran, pa je tam Peking močnejši. V Tokiu ne verjamejo v "domino teorijo"; sodijo, da so Tajska, Malezija, Indonezija in Filipini politično in gospodarsko prezreli za uspeh komunističnih prizadevanj.

V Parizu mislijo, da se v Kremlju najbolj boje, da bi se ZDA odmaknile od detente. Oni hočejo ohraniti ravnotežje ameriških in sovjetskih sil v Nemčiji, ker vidijo v tem jamstvo proti ponovni nemški združitvi in obnovi nemške moči na ruski meji. V tem vidi Kremelj naravnega zaveznika — v Franciji.

V Bonnu napovedujejo lepo vreme za detento. Tam menijo, da Brežnjev ne mara tvegati uspeha evropske varnostne konference, katere slovesen zaključek bi imel rad v letošnjem poletju v Helsinkih.

V Beogradu gledajo na detento z negotovostjo in sumničanjem. Sam Tito je dejal nedavno, da na njo ni mogoče veliko dati, še manj graditi. V tem je mož brez dvoma previdnejši in verjetno modrejši od zahodnih državnih voditeljev, ki na temelju ameriško-sovjetske detente krojijo svojo narodno in skupno obrambo. Ko tam izdatke za oborožene sile omejujejo, so jih v Jugoslaviji povišali za blizu 20%, da obsegajo sedaj kar polovico celotnih izdatkov zvezne vlade.

Avstralski laburistični vladi, ki se s svojimi političnimi in gospodarskimi stiki vedno bolj bliža socialističnim državam, detenta prija. Vlada, ki potrebuje milijone drugje, da vsaj delno izpolnjuje svoje predvolilne obljube, je običajno zreducirala vojsko, vojno letalstvo in mornarico. Iz zagovora zveni slepo zaupanje, da se Avstraliji vsaj "dvanajst let ni treba bati kakega napada". Kam bo ta "modrost" privedla, bo pokazala bodočnost.

V Pekingu vedno znova omenjajo ameriško-sovjetsko zblíževanje in vidijo v njem tihi sporazum o delitvi vpliva nad svetom, četudi priznavajo, da so trenja med obema glavnima silama sveta obsežna in tajna ter da na njihovo odstranitev ni računati. Prav zato sami izboljšujejo in širijo svoje stike s tretjim svetom, da bi bili močnejši in bi tega lažje držali izven vplivnih področij in nadzora ZSSR ter ZDA.

Kongres ZDA je bil v presoji detente previden od vsega začetka, četudi je bila ta vsaj med liberalnimi

krogi v Kongresu in v javnosti ugodno sprejeta. V konsrvativnejših krogih ameriške javnosti je sum v politiko Sovjetske zveze premočan, da bi ga moglo nekaj prijaznih in pomirljivih izjav zmanjšati ali celo odstraniti. V zadnjih mesecih je postal ta prej močnejši kot šibkejši. Razvoj v svetu nudi v zadnjem času za tako spremembo dovolj razlogov. Previdnejšo presojo mednarodnega položaja podpirajo tudi strokovne študije, med njimi zlasti študija dr. R. J. Rummela na havajski univerzi. Dr. Rummel je po dvanajstih letih proučevanja z uporabo komputerjev prišel do zaključka, da tiste države, "ki sodelujejo, trgujejo in vzdržujejo obsežne stike z drugimi državami, prihajajo v spore s temi prav tako in v enakem obsegu kot one, ki se za vse to ne brigajo". Z drugimi besedami se to pravi, da "sodelovanje med državami ne vodi nujno do miru". Dr. Rummel ugotavlja, da pretekle skušnje jasno kažejo, da mir visi od — moči.

Detenta, sloneča na samem sodelovanju in medse-

bojni trgovini, po sodbi dr. Rummela ne bo prinesla miru med obema glavnima silama sveta. Bo pa to dosegla "primerna vojaška moč, ki bo svarilo pred napadom in pred diplomatskimi pritiski". Ta sila pa ne sme temeljiti na enakosti, kajti ni enakost, ki zadržuje sovražnost in preprečuje spopade, ampak premoč, ki vzbuja strah in zahteva previdnost. Dr. Rummel ugotavlja po dvanajstletnem raziskovanju, da je mir mogoče doseči le s premočjo nad nasprotnikom ali pa s — predajo.

Premoč seveda ni omejena le na vojaško področje. Obsega tudi narodno gospodarstvo, vire energije in število prebivalstva. K temu je treba dodati, pravi dr. Rummel, še voljo za uporabo te moči in zaupanje, ki ga država uživa tako med prijatelji kot med nasprotniki. Če nekatere od navedenih sestavin "moči" manjka, nastopi "vrzel moči".

Tako "vrzel moči" trenutno doživljajo ZDA. Zato je politika detente tako krhka in nezanesljiva.

V DUHU EDINOSTI

Francišksanski bogoslovec fr. **MARIJAN MARINČIČ** se je oglasil iz Dahomeya, Afrika, s temle zanimivim poročilom.

POSPEŠEVATI obnovitev edinosti med vsemi kristjani, to je eden izmed glavnih ciljev drugega vatikanskega cerkvenega zbora. (OE, 1) Ker je to naloga celotne Cerkve, so se bogoslovci našega semenišča v Ouidah že pred tremi leti odločili, da bodo tudi oni prispevali svoj delež pri zблиževanju med nami in ločenimi brati. Povezali so se s protestantskimi bogoslovci v Porto Novem in nastala so tradicionalna vsakoletna srečanja.

Tako smo imeli tako srečanje tudi letos na soboto

11. maja. Tokrat smo bili mi njihovi gostje, kar mi je omogočilo, da sem se поблиže spoznal z njihovim načinom življenja. In ker sem šele prvo leto v afriškem semenišču, sem tako srečanje seveda tudi prvič doživel.

V protestantski bogoslovni šoli Porto Novo je letos devetnajst bogoslovcev in štiri profesorji. Dva profesorja sta Ivorjana, eden je Švicar iz Geneve, četrti je Londončan. Vsi štirje so tudi srečno poročeni. Kakor v profesorskem zboru tako tudi v dijaškem prevladujejo Ivorjani, nekaj pa jih je iz Toga in Dahomeya. Tudi med študenti je že devet zakoncev, od katerih se je eden pohvalil kar s šestimi otroki. Življenje v šoli je tako nujno organizirano v dveh oblikah: samci stanujejo skupaj in tvorijo eno družino, poročeni pa imajo vsak svoj apartment, da živijo v krogu svoje družine.

Predavanja potekajo v dveh ciklih po dve leti in je tako sprejem novih bogoslovcev le na vsaki dve leti. Glavni predmet je SVETO PISMO: staro in novo zavezo študirajo vsako za sebe polna štiri leta. Štiri leta traja tudi študij hebrejščine, študij grščine pa tri leta. Poleg teh predmetov se uče dogmatiko, cerkveno zgodovino, nekaj patristike . . .

Da pa se ne bi napajali z znanjem samo možje, je poskrbljeno tudi za njihove soproje. Ker je večina teh črnih žena, ki pridejo z možmi v semenišče, še nepismena, je tako prvi njihov kurz posvečen analfabetizaciji. Temu sledijo osnove računstva, potem pa praktični napotki za življenje (nega otroka, kuhinjske skrivnosti, higiena, štrikanje, vezenje in podobno). S tem poukom se ukvarjajo žene profesorjev in tako je vsa protestantska semeniška skupnost v polnosti zaposlena.

Zanimal me je seveda tudi finančni sistem. Povedali so mi, da dobiva vsak določeno vsoto od matične Cerkve z ozirom na število otrok, žene pa se mimogrede ukvarjajo z razno trgovino. Ta dva vira sta zadovoljiva za normalno življenje.

Letošnjemu našemu srečanju je protestantski direktor pripravil aktualen naslov: Ali je možno ostati avtentičen Afričan in obenem resničen kristjan? Ekspozé, kateremu je sledila tri in pol urna debata v šestih skupinah, je bil razdeljen na tri poglavja.

V prvem je bil razvit problem avtentičnosti. Kako najti pot k pristnemu Afričanu, da bo razbremenjen vsakršne evropske "navlake", ki je njemu popolnoma tuja? Prva preprosta pot bi bila napraviti nekakšen katalog "des valeurs pre-coloniales", katerega bi potem enostavno aplicirali v današnji način življenja. Ta pot seveda vodi v slepo ulico, kajti pomenilo bi iti dva koraka v preteklost, s tem pa napraviti civilizacijo statično in kot tako mrtvo. Vsaka civilizacija je in mora biti nekaj dinamičnega. Vsaki socialni dobi ustreza določena civilizacija, ki je produkt kriz in določenih sprememb življenjskih vrednot. Pristop k avtentičnosti torej ni v preteklosti, temveč v sedanjosti. Treba bo temeljito analizirati resnično socialno stanje afriškega človeka ter njemu lastne vrednote, potem pa na podlagi tega ustvarjati odgovarjajočo afriško kulturo.

Drugo poglavje se je nanašalo na povezavo med kulturnimi afriškimi vrednotami in krščanstvom. Med človeško naravo in milostjo je tesna notranja povezanost. Vse je ustvarjeno po Kristusu in za Kristusa, "da s krvjo njegovega križa ostvari mir in tako po njem s seboj spravi vse, kar je na zemlji in kar je v nebesih" Kol 1, 19—20). V funkciji te notranje povezanosti med človeško naravo in milostjo je torej vsak posameznik poklican živeti evangelij v svojem miljeju, v svoji kul-

turi. To je potrjeno tudi v Apostolskih delih 2, kjer je jasno poročilo, da je na prvi binkoštni dan vsak posameznik slišal božjo poslanico v svojem materinem jeziku, to se pravi: v svoji kulturi. Druga pot se torej nahaja v izluščanju bistvenih elementov razodetja, ki bodo omogočili Afričanu integralno življenje v krščanstvu in njegovi lastni kulturi.

Tretje poglavje srečanja pa je bilo posvečeno aktualnemu stanju afriške Cerkve (mišljena je protestantska kaker katoliška). Zaključki so privedli do tega, da problem tiči v sedanji teologiji ter cerkveni institucionalnosti črnega kontinenta, ki sta v bistvu ustvarjeni za zahodno civilizacijo in kulturo. Ta pa je od afriške popolnoma različna in afriškemu značaju tuja. Trenutno krščanstvo tako Afričanu ne daje jasnega odgovora o Bogu ter odgovora na človekove probleme z ozirom na okolje in mentaliteto v kateri živi. Tu je nekaj otipljivih primerov: Obred krščanskega pokopa je za Afričana nekaj podobnega, kot za našega človeka civilni pokop. Večina Afričanov je poligamov in jim je zakon v našem smislu tuj pojem. Vse domače zdravilstvo temelji na padarjih, šarlatanih in čarovnikih, kajti le ti poznajo zdravilne rastline . . . Še dosti bi lahko našteval. — To poglavje nam je torej ostalo odprto z vprašanjem: Kako oblikovati teologijo, da bo božje razodetje neokrnjeno, obenem pa sprejemljivo za afriški način življenja?

Debata našega srečanja je bila živa, zaključki pa mnogoštevilni in zelo različni. O njih ne morem poročati, ker še niso sistematično urejeni. Pa morda vas niti ne bi zanimali. Je pa tudi to moje poročilo zgovoren dokaz, da problemov afriške Cerkve ni malo. Črni kontinent se probuja in vedno bolj zaveda sebe: veselo oznanilo božje ljubezni, do katerega ima pravico, bo sprejel le, če mu bo prikazano v njegovi lastni luči.

Kar je preprosto, je naravno, kar je naravno, je združeno z božjim. Iščite radost v tem, da vnašate povsod iskrenost in poštenje in da se izogibate vsake laži in pretvarjanja. — Janez XXIII.

Kdor nikogar ne ljubi, se mora vseh ljudi bati. — Pierre L'Ermite

Ne glej na to, koliko si všeč ljudem, ampak komu.

Če nisi všeč slabim, pomeni to, da si pohvaljen. — Seneca

Vera je povečana ljubezen.

Še bolj moramo ljubiti, potem se ljubezen spremeni v vero. — L. N. Tolstoj

Pri materi duhovnika

Jk

LETOS imamo v Sloveniji spet lepo število novomašnikov. Veseli smo in ponosni, morda celo malo preveč. In Bogu hvaležni. Morda premalo.

Hvaležni pa smo tudi vsem tistim, ki so tako ali drugače sodelovali pri odkrivanju, oblikovanju, ohranjanju in spopolnjanju teh duhovniških poklicev. Nihče ne ve, kdo vse je vplival in sodeloval, kajti peti milosti in vezi duš so nedoumljive in nerazložljive.

Nobenega dvoma pa ni, da je v večini primerov največ naredila duhovnikova mati s svojimi tihimi, često povsem skritimi in ljudem neznanimi žrtvami družinske ljubezni, krščanske vzgoje, materinske skrbi in junaško zveste službe Bogu v izpolnjevanju zapovedi.

* * *

"Mama, ali še kaj mislite, kako lepo je bilo na novi maši?" Njen sin Jožek je bil pred petimi leti novomašnik, sedaj mu pa mama, vsa boleha in zgarana, skrbi za gospodinjstvo.

"Še nikoli ni bilo tako lepo. In nikoli več ne bo."

"To niste prav povedali, v nebesih bo neskončno lepše. Vse bo ena sama nova maša."

Nasmejala se je, vsa srečna in blažena. Tako se nasmejijo samo najlepše duše.

"Letos bo spet veliko novih maš. Ali kaj zavidate srečnim materam?"

Začudeno me je pogledala, kako mi pride takšna misel, da bi komu zavidala to srečo. Ker sem molčal, je morala povedati svojo misel.

"Veste, nova maša je eno, življenje pa je drugo."

"Kako to mislite? Kaj niste več srečni, da je sin duhovnik?" Kar presenečen sem jo gledal.

"Neskončno sem Bogu hvaležna, da je, in vsak dan se mu za to zahvaljujem. Toda čutim se odgovorno zanj. Kaj če bi omagal? Kaj če bi mu postalo žal, da je duhovnik? Kaj če ne bi bil dober, goreč, svet, kot Jezus od njega pričakuje? Veste, da prej skoraj nisem na to mislila, sedaj od nove maše pa vsak dan.

Tistemu slavju mora slediti življenje.

Da, vsak dan na to mislim. Nekje sem brala, da se je neka mati enkrat na teden popolnoma postila, da bi sin postal duhovnik. Pri novi maši so ji rekli, da bo sedaj dovolj. Ona pa je rekla, da bo sedaj treba dvakrat na teden. Ko se mi zvečer od utrujenosti dremlje in ne morem moliti, mi neki glas zašepče: 'Za njega!' Potem še lahko molim. In ko me revma zvija, ji kar rečem: 'Le še daj, to darujem zanj.'

Mamo je kar naenkrat postalo sram zaupljivosti. "Oh kako sem neumna. Mislili boste, da se hvalim. Saj sem uboga nevedna reva." Takšna je bila vedno ta mama. Ušla ji je kakšna zaupljiva in iskrena izpoved, potem pa je v svoji ponižnosti skušala vtis zabrisati.

"Saj niste vi krivi, če je postal duhovnik. Kristus ga je poklical. Ne verujete, da res Bog kliče v duhovništvo?"

"O pač, verujem, trdno verujem. Bog ga je res poklical. Toda jaz sem želela, da postane duhovnik. In če sem želela in molila, ali ni Bog meni ustregel? Ali nisem sedaj zanj posebej odgovorna? Mislim, da Bog računa na nas. Ne moremo si nekaj želeli, potem pa ne nositi odgovornosti."

"Ali mislite, da ste Boga prisilili? Ste preveč molili? Bog se vendar ne pusti izsiliti."

"Veste, ko sem bila kot dekle na duhovnih vajah in nam je pater tako lepo govoril o duhovnikovi materi, sem v kapeli dolgo molila, naj postane moj sin, če bom katerega imela, duhovnik. Tako živo se spominjam tiste molitve in vedno me je malo strah tiste drznosti.

Ko sem romala na Brezje in Bled, sem ravno Jožeka pričakovala. Prišla mi je misel, naj prosim, če je fant pod mojim srcem, naj bi bil duhovnik. In sem res molila. Pri Mariji na Brezjah in na Bledu, ko sem pozvonila s tistim zvonom sredi cerkve. Sedaj ga menda več ni tam. Drugače pa nikoli nisem prosila za nobenega svojih, naj bi bil duhovnik. Vedno sem rekla: 'Jezus, če si ti katerega izbral, prosim te, naj postane. Jaz sem pripravljena moliti in trpeti, samo da mu boš dal vse potrebne milosti. Če pa si sosedovega izbral in ne mojega, naj gredo moje molitve zanj.'

Moja prijateljica je silno želela, da bi bil njen Peter duhovnik. Vsak dan je preklečala celo uro ali še več pred Marijo in molila v ta namen. Ko sem jo videla toliko moliti in tako goreče, kot jaz nikoli nisem zmogla, sem rekla Jezusu: 'Če ti je prav, naj bo raje njen in ne moj. Naj gredo tudi moje molitve za njega, če ti je prav.' In glejte, Bog je poklical mojega, njenega pa ne. Bog je pač Bog in dela po svoje. In mi ne vemo, zakaj tako in ne drugače.

Sedaj pa vedno mislim, da je Bog računal name, ko je mojega izbral. Zato mi je nekam tesno pri srcu, da morda premalo zanj storim. Da bi vztrajal, da bi bil dober, goreč."

Niti za trenutek nisem podvomil, da so njene izpovedi in doživetja resnica. Čutil sem se globoko osra-

močenega pred to popolno nesebičnostjo. Posebej pa še v imenu tistih, ki včasih govorijo, da si matere iz sebičnih namenov želijo, da bi sin bil duhovnik. Ta trenutek pa se mi je tudi bolj živo razkrila skrivnost mnogih duhovniških in redovniških poklicev. Poklici so božji dar. Niso pa nekaj naključnega in niso poceni. Plemenita srca jih drago odplačujejo. Največkrat so to matere. Tudi očetje, tete, sorodniki ali pa povsem neznane duše. Saj sem to vse že pogosto bral in slišal, a tu sem videl nazoren primer pred seboj.

"Ali bi raje videli, da Jožek ne bi bil duhovnik? Potem bi bili bolj brez skrbi."

"Bog varuj! Vsak dan se Bogu zahvaljujem zanj. Pomislite, če mu je Bog namenil duhovniški poklic, če je na njegovo življenje in delo navezal posvečenje in zveličanje mnogih, morda kar tisočev, pa bi zaradi mene ne postal duhovnik, ker bi ga slabo vzgajala, premalo molila, premalo potrpežljiva, imela premalo srce, kakšno odgovornost bi imela! Ali bi se sploh smela in mogla zveličati? Ne, ni mi žal, nikakor ne. Srečna sem, neizmerno srečna. A vendar me je strah. Včasih bolj, včasih manj, kakor se pač živo v to zamislím. To me priganja k molitvi, še bolj pa k potrpežljivosti v življenju. Sprejeti je treba križ in ga nositi."

"Mama, v tem je vsa skrivnost, da znate dovolj ljubiti. Bog ne šteje molitev in ne gleda na uro, koliko časa molite. Tudi ne meri bolečin, ki jih vzdržite. Vedno pa gleda na srce. Dokler ste tako nesebični do Boga in do soljudi, je vse v redu. Mislim, da bi bilo včasih pametneje zvečer mirno zaspati, kot da se še mučite z rožnim vencem, litanijami in vsemi svojimi molitvami."

"Samo tega mi ne govorite. In nobeni materi tega ne recite. Takšne besede so nam le potuha. Ko pa smo vsi tako leni in slabotni za molitev."

Mama ima svojo teologijo, bolj trdo, kot je moja, pa gotovo pred Bogom tudi pravilnejšo. To je teologija njene žive vere in zaupanja v moč molitve.

"Mislim, da imava oba prav. Srce, ki ljubi, pač ljubi, in to ljubezen zaupanje, veselje in vse drugo izraža. To je molitev. Le molite, z veseljem molite. Pa čeprav včasih tudi napol v spanju. To je moč. Toda tudi spite dovolj. In najejte se in malo spočijte. Tudi to je božja volja. To delajte zaradi Boga, potem je tudi to molitev, ker je Bogu v čast. Ne pozabite tega, da vas še dolgo potrebujemo."

"Vas pa ni nič strah? Mislim, da ste vi največ krivi, da je postal duhovnik." Sedaj sem bil jaz na vrsti, da se izpovem.

"Mama, po resnici vam povem, da me je prav toliko strah kot vas. Ali morda še bolj. Saj ne vem, če je to strah, stiska pa me večkrat pri srcu. Zaslug gotovo nimam zanj, niti za druge. Kriv pa sem, kriv. Zato pri vsaki maši molim zanje, nikoli na to ne pozabim. Ne smem in ne morem pozabiti. Midva se pač lahko razumeva. Srce nas priganja."

Hvaležno me je pogledala. Mene pa je bilo v dno duše sram, ker sem čutil, kako daleč sem za junaštvom in zvestobo njenega srca.

"Mama, ves čas mi hodi na misel, da smo srečni, da imamo takšne matere, kot ste vi."

"Samo tega mi ne govorite! Jaz sem uboga nevedna reva. Če bi bila boljša, bi bil sin bolj goreč duhovnik."

"Ni dovolj goreč? Vam kaj ni všeč?"

"Seveda mi ni, marsikaj mi ni. Jaz sem tiho, nič ne rečem. Samo vam to povem. Zakaj ima tako dolge lase? Zakaj hodi okoli kar v srajci in svetli obleki? Zakaj hodi toliko okrog ljudi, tako malo je doma? Zakaj ne bi bil, kot so bili nekaj duhovniki?"

"Hvala Bogu!" sem vzkliknil, "to pa so res hudi grehi! No, povejte mi čisto odkrito, ali vam je res kaj do vsega tega?"

"Meni je res že vseeno. Navadila sem se. In vse mi razloži, da so časi in potrebe in navade drugačni. Saj mu verjamem, ker ga poznam. A nekatere ženske toliko prigovarjajo!"

"Mlad je, pa se mora nositi kot mladi. In dober pastir mora iti za svojimi ovčami, posebno če se zgublajo. Kristus bi ga strogo prijel, če ne bi tako delal."

Mene pa je sram, da se nekateri kristjani tako radi postavljajo drugim za sodnike. Posebno, če so to tako imenovani pobožni ljudje. Takšni terajo ljudi v stran od Kristusa in Cerkve."

Olajšano in hvaležno me je pogledala, da ji ni treba biti še za to v skrbeh. Duhovnika spoznajo ljudje po njegovem srcu, po njegovi veri in ljubezni, po upanju in veselju, po delavnosti in osebni skromnosti. To je njegova legitimacija. Kdor pa tega nima ali temu ne zaupa, se mora zateči za videz, k uniformi in paradi.

"Mama, pravijo, da je največ odvisno od mater, če bomo imeli dovolj duhovnih poklicev. Tudi vi tako mislite?"

"Jaz pa mislim, da je največ odvisno od samih duhovnikov. Kaj vse čudnega se bere ali sliši o duhovniškem poklicu. To ni dobro. V vse to nič ne verjamem. Vedno mislim, da mora duhovnik gledati samo na Jezusa. Potem bomo imeli dobre župljane, dobre družine, dobre matere, predvsem pa verno in za vse lepo in božje navdušeno mladino. Od dobrega duhovnika se navdušenje širi na vse strani kot ogenj, kot svetloba in toplota. To je začetek in vir poklicev."

* * *

Misli te preproste duhovniške matere sem zapisal verodostojno. Morda so komu preveč enostavne ali preveč mišljene po staro. Gotovo pa so resnične.

Poleg te matere poznam še veliko duhovniških mater. Vse so si podobne po svojem čudovitem srcu. In to je naša sreča in resnično bogastvo.

OB OBISKU OKTETA . . .

SLOVENSKI OKTET je končal svojo kratko turnejo koncertov po Avstraliji: v dobrih dveh tednih je imel za sabo kar lepo število nastopov. Srečno naključje je hotelo, da so štirje pevci prišli brezplačno kot gostje Qantas, ki je odprl svojo letalsko linijo Avstralija — Belgrad z nekaj komplimentarnimi poleti; za ostale je plačala pot avstralska vlada. Ostale stroške turneje so — vsaj upam tako — pokrili koncerti in gostoljubnost avstralskih Slovencev. Vse breme Oktetovega obiska je bilo torej na naši — avstralski strani, prišli so brez spremstva Matice ali podobnih uradnih organov. Bili so torej zares povabljeni zastopniki slovenske kulture in domače pesmi, ne politike domačega režima, kot so mnoge skupine, poslane od doma med izseljence pod masko "kulturne izmenjave".

V organizacijo turneje same se ne bi rad spuščal. Bila je v rokah "Cultural Promoters" s pomočjo nekaterih društev, brez katerih bi turneja gotovo ne uspela. Razumem posebne težave v Canberri, kjer vsiljivi poskusi vmešavanja ambasade v zadeve društva za skupnost niso prijetna zadeva, obžalujem tudi pomanjkanje koordinacije Zveznih skupin, ki Zvezo šibijo, da izgublja namen in pomen. Po drugi strani pa razumem tudi težnjo izseljenske duše po slovenski pesmi, kar more seveda — žal — zlahka služiti v kaj kruto zlorabo.

Znano nam je, da preprost slovenski človek ljubi domače petje s spremljavo. Harmonika ga osvoji takoj; samo petje se mu zdi premrtvo, četudi slovensko uho v teku izvajanja le pritegne in razneži dušo. Zato mnoge vabilo na koncert kljub znanemu imenu Okteta ni dvignilo. Kdor pa je prišel, mu ni bilo žal in tudi harmonike ni prav nič pogrešal. Da so člani Slovenskega okteta zares mojstri, ni treba prepričevati nikogar, ki jih je slišal. Številnim laskavim kritikam domovine in mnogih dežel preteklih turnej so se zdaj pridružile tudi hvale avstralskih glasbenih kritikov. Melbournski "Herald" je dne 24. junija objavil svojo izpoderesa Petra Mladenova z velikim naslovom: **REMARKABLE USE OF VOICES**. Med drugim pravi Mladenov: ". . . The members of the octet . . . are endowed with beautiful voices, firstclass technique, perfect breath control, and ability to sing in a dozen different languages". Težko bi mogel v nekaj besedah povedati lepše in več. Poudari pa isti kritik za konec svojega članka, da bi moral biti koncert mnogo bolj publiciran, kar bi privabilo tudi avstralsko javnost. Žal je bila napoved Oktetovega prihoda tako nenadna in tako blizu datuma, da hitra in zato nujno površna publiciteta niti vse slovenske publike ni mogla zajeti. Nemogoče je bilo dobiti koncertno mestno dvorano ali kako bolj znano bliže središča, saj so vse rezervirane že mesece in mesece. Isti problem je imel tudi Sydney. Enako lahko rečemo o televizijskem nastopu, dnevnem časopisju in vsem ostalem, kar je odpadlo zaradi prekratkega obvestila prihoda. Ko pri vsem tem zašepa

nehote in nujno še celotna organizacija turneje, se mi skoraj zdi, da se je tem našim odličnim pevcem s turnejo zgodila krivica — vsaj delno jo krije naša dobra volja in slovenska gostoljubnost.

Vsekakor: med nami so bili in zapeli so nam iz srca. Ostalim deželam svojih gostovanj bodo lahko zdaj pripisali tudi Avstralijo. Zaradi kratke dobe med nami se odšli domov s še močnejšimi in globljimi vtisi. Razine izredne težave, nevšečnosti in napetosti pa mora pričakovati sleherni javni gost, če pride izza železne zavesne med svoje ljudi, ki so si v povojnih letih zaradi svobode izbrali tujino. Upam, da bodo člani Okteta v svojih spominih na obisk Avstralije znali izluščiti resnico: vsi, prav vsi ljubimo domovino in ljubimo svojo kulturo. Odklanjamo pa tisto, kar nas je tako krivično poglajalo z rodne grude v tuji svet. Pa naj smo tukaj zaradi ideologije ali večjega kosa kruha — v tem smo si v veliki večini enaki.

S tem bi moral končati to svoje skromno poročilo. Dolžnost do resnice me sili, da dodam še tele vrstice. Melbournski konzulat je izbral priliko tega našega kulturnega obiska in slovensko gostoljubnost: ko je S.D.M. na našem slovenskem gričku v Elthamu gostilo člane Okteta, je med goste prišel — nenapovedan in nepovabljen — s svojim spremstvom tudi generalni konzul. Sam se je predstavil in ne da bi bil naprošen za besedo, je tudi spregovoril. Med drugim je izrazil upanje in željo, naj bi lepoto grička uživali "tudi drugi Jugoslaveni", ne le Slovenci, ki vlagamo v to našo zemljo svoj trud in svojo ljubezen . . .

Težko bi našli diplomatskega zastopnika kake svobodne dežele, ki bi si drznil izsiliti tak nezaželjen obisk, niti ne na račun kulturne skupine, in brezobzirno pokvariti vzdušje vesele, nepolitično razpoložene izseljenske družbe. Morda nam bo vsaj ta primer odprl oči, ko so zadnji čas razni kompromisi tako poceni in za neodvisno, svobodno življenje naše skupine na videz tako brezpomembni. MELBOURNSKI SPEKTATOR

Oktet med koncertom na našem odru

Izpod Triglava

58 NOVOMAŠNIKOV ima letos Slovenija in za lepo število smo Bogu lahko iz srca hvaležni. Pri mnogih večjih narodnih je kriza poklicev občutna. Seveda tudi to število ne bo zamašilo vseh vrzeli, ki so nastale v treh povojnih desetletjih. Bog daj, da bi vsi vztrajali v poklicu, ki so si ga izbrali!

Nič ne kaže, da bi tudi avstralska Slovenija dočakala kako novo mašo. Po oni sydneyški pred nekaj leti ni nobenega izgleda, saj niti enega slovenskega fanta ni v semenišču. Škoda, da je naša duhovna rodovitnost tako jalova. Moliti menda ne znamo več prav in žrtev se bojimo v svojem blagostanju.

ZLATOMAŠNIKOV imamo letos Slovenci osem: trije so v Sloveniji, pet pa jih je izven domovine. V domovini praznujejo **Viljem Cunder** (Mekinje), bivši župnik in dekan na Vrhniki **Ivan Pečnik** (Ljubljana), ter kapucinski pater **Edvard Vogrin** (Škofja Loka). Ostali so tute: **Julij Slapšak** v ZDA, **Matija Lamovšek** v Argentini, **Franc Studen** v Italiji, **Jože Godina** na Koroškem in cistercijski pater **Stanislav Mali** v opatiji Stams na Tirolskem.

Posebej izrekamo čestitke Slapšakovemu Julčku, ki je pred leti obiskal Avstralijo in se nas še rad spominja.

PODATKE DESETH LET (1964-74) je objavil ljubljanski Zavod za zaposlovanje. Po posredovanju Zavoda je v tem desetletju odšlo v tujino na delo 84.437 oseb. Po mnenju Zavoda bi tej številki morali odšteti okrog 25.000 sezonskih delavcev, ki so po

vrnitvi znova odšli preko meje in so zato v gornjem številu šteti dvakrat. Žal Zavod nima nikakih podatkov o delavcih, ki so odšli na delo v tujino na svojo roko, brez Zavodovega posredovanja; enako ni podatkov o delavcih, ki so odšli preko meje že v letih 1950-64 in so v opisanem desetletju še vedno izven domovine. Tudi ni na razpolago število, koliko delavcev iz obmejnih krajev hodi dnevno na delo preko meje v Avstrijo ali Italijo.

Vsekakor so številke kaj zgovorne vsakemu, ki mu je maloštevilni narod mar. Koliko teh delavcev se bo sploh vrnilo? Koliko slovenske zavesti bo ostalo v njih in njih otrocih? Kakšna bo vzgoja teh otrok v tujem okolju...

SLOVENIJA je lani štela 1.743.000 prebivalcev. Žal pa je imela lani tudi najnižji naravni prirastek, komaj 0.7%. Vsem republikam prednjači z najvišjim naravnim prirastkom že več let Kosovo s svojimi 2.9 odstotki.

Brez zadostnega naravnega prirastka se bomo Slovenci sami uničili. To zdaj polagoma uvidevajo celo tisti, ki so svoj čas tako nasilno poudarjali splav in omejevanje rojstev.

PAPIR izdelujejo iz lesa in starega papirja. Ena tona starega papirja nadomesti v papirni industriji 3,5 kub. lesa. Za enoletno porabo papirja v Jugoslaviji bi bilo treba posekati gozdni pas enega kilometra širine v dolžini 30 kilometrov. Razumljivo, da si zato tudi tam pomagajo s starim papirjem, ki pa ga je vedno premalo. Lani so uvozili 100.000 ton starega papirja, da ni prišlo do zastoja v industriji.

ROMANJE SLEPIH iz raznih krajev Slovenije je postalo že tradicija: na prvo junijsko nedeljo so se zbrali v baziliki v Stični in kar lepo število jih je bilo. Romanje je vodil škofijski pooblaščenec za dušno pastirstvo slepih, kanonik Jože Kvas. Stiška cistercijska družina je slepe romarje sprejela kot drage goste in jim za izvencerkveno srečanje dala na razpolago veliko samostansko obednico, kjer so bili tudi pogoščeni.

Vedno več je po vsem svetu zanimanja za razne

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

IN

Hotel DANIELA

Via S. Croce in Gerusalemme, 40

00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

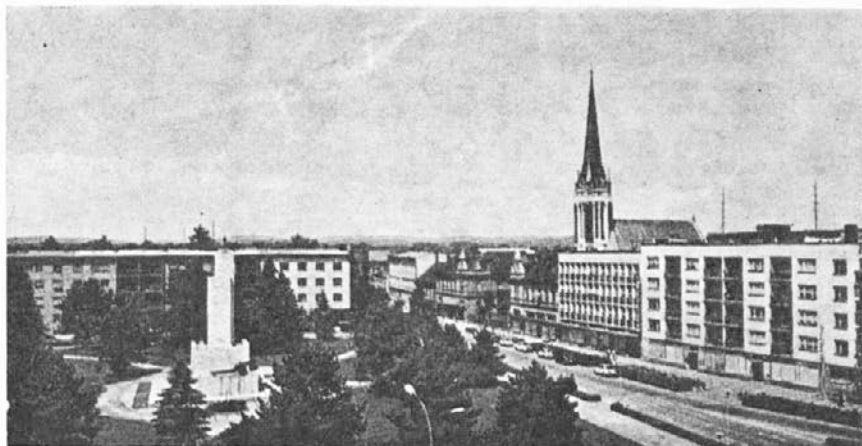
Via L. Luzzatti, 31

00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebe je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

Murska Sobota
— prestolica
Prekmurja

skupine telesno prizadeti. S pomočjo zdravih se srečujejo tu slepi, tam gluhi ali gluhonemi, spet druge pohabljeni... Ta srečanja jih povezujejo med seboj, zdravim pa so prilika za dela usmiljenja, ki jih na svetu nikoli ne bo dovolj. Obenem se iz marsikaterega srca izvije zahvala Bogu za zdravje, ki je zares velik dar božji.

NEDELJO TURIZMA so začeli praznovati po slovenskih cerkvah sredi junija, ko se prično počitnice. Spomni naj vernike, da turizem zbližuje ljudi. Pa naj sami potujemo okrog kot turisti, ali pa doma sprejemamo tuje turiste — krščanski duh naj nam pomaga ceniti gostoljubje drugih do nas in obenem vzbuditi v nas čut za gostoljubnost do vseh. Pri turizmu ima kristjan gotove naloge in odgovornosti, Cerkev pa ima dolžnost verniku posredovati navodila in napotke.

Posebne maše z bogoslužjem v raznih tujih jezikih so v počitniški dobi že dolgo vpeljane tako na slovenski morski obali kot v planinskih krajih. Mnogi tuji verni turisti so za to pozornost zares hvaležni. Poročilo tudi dostavlja, da so mnogi tujci s svojo prisotnostjo in prejemom obhajila domačim vernikom v najlepši zgled.

TRJE PRIMORSKI DUHOVNIKI so nedavno prejeli od papeža Pavla VI. posebna odlikovanja. Škofijski kancler **Ivan Kobal** je postal prelat, naslov monsignorja pa sta dobila **Janez Filipič**, župnik in dekan v Idriji, ter **Albert Metlikovec**, župnik v Ajdovščini.

ZNANO JE, da so v domovini pred leti s posebnim zakonom ukinili zdravnikom doktorski naslov: menda so bili samo "tovariši zdravniki". Zdaj, ko že vsak "tovariš ravnatelj" namesto tega raje sliši "gospoda ravnatelja", so pa tudi zdravniki sklenili, da bodo skušali ponovno pridobiti svojemu poklicu doktorski naslov. V ta namen so predstavniki Slovenskega zdravniškega društva v začetku aprila obiskali predsednika skupščine SR Slovenije dr. M. Breclja. Ni nam znano, če je bil predlog, da bi diplomiranci medicinske fakultete zopet dobili naslov "doktorja", sprejet ali odklonjen. Vpraša-

nje je, če zakon odprave naslova sploh lahko spremene le v okviru slovenske republike.

NOTRANJSKA REKA je bila pred desetimi leti še vsa živa rib in rakov, celo jegulj. Danes je brez vsakega življenja, dolina te reke pa polna smradu iz zastrupljene vode zaradi industrijskih odpadkov in kemikalij. Okličani protestirajo in zahtevajo, da tovarne, ki puščajo odpad v Reko, s tem prenehajo in poskrbijo za njeno očiščenje. A denar ne bo lahko dobiti, saj bi stroški znesli preko 30 milijonov. Načrti so res že izdelani, le bojazen je še tu, da bi ostalo vse samo na papirju.

Teh primerov je doma že toliko, da ribiči kmalu ne bodo imeli kaj loviti po naših rekah, pa tudi rastlinstvo rečnih bregov bo uničeno.

VSJAJ TRBOVLJE bodo glede onesnaženja zraka na boljšem, ko bo končana gradnja dimnika termo-elektarne. Trboveljsko ozračje je že zdaj prenasičeno žveplovega dvokisa. Dimnik so začeli graditi v aprilu in bo delo trajalo do konca leta. 360 metrov višine le niso mačkine solze . . .

V SENOVEM blizu Brestanice so 15. junija blagoslovili in odprli novo cerkev, ki so jo zgradili župljani na čast vstalemu Zveličarju. Seveda so priskočili na pomoč tudi ostali slovenski verniki. Poročilo pa pravi, da je bilo med darovi malo velikih vsot, veliko pa darov "ubogih vdov".

Veličastna stavba je zadnje delo arhitekta Fürsta, ki se je nedavno smrtno ponesrečil v avtomobilski nesreči. Nanj je na dan slovesne blagoslovitve spominjal zelen venec z rdečimi nageljni na južni strani cerkvenega stolpa.

Pokojni arhitekt je bil še mlad, a je veliko obetal. Nekako slučajno je začel z načrti božjih hramov, pa je v kratkih letih življenja dvignil iz slovenskih tal že nekaj monumentalnih cerkvenih stavb. Bil je izviren umetnik ter zelo vesten pri delu in mrtvim stenam je znal dati duha. Tako zdaj pišejo o njem in slovenski Cerkvi je zelo žal, da ga je tako kmalu izgubila. Gotovo bi ustvaril še veliko lepega.

P. BAZILIJ SPET TIPKA

3. julija 1975

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Fr. Philip I. Feryan O.F.M.
Holy Family Slovene Mission

47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● O žegnanju in srebrni maši bom moral poročati v prihodnji številki, saj bo tik pred tem datumom juljska številka končana in v tiskarni. Priprave so v rokah p. Stanka in dosti ne vem, kaj se kuha. Zase vem le to, da se vsemu temu pač ne morem izogniti: ni moja "krivda", da sem doživel petindvajsetletnico duhovniškega življenja in dela. Bogu sem hvaležen za vse, kar mi je neklonil v teh letih. Obenem naj se tu iz srca zahvalim vsem, ki ste mi v delu med avstralskimi Slovenci stali ob strani ter mi pomagali na sto načinov, da sem svoje poslanstvo mogel vršiti. Zlasti hvala za vse molitve, brez katerih bi nič ne zrastle. Pri svojih dnevnih mašah se vas vseh redno spominjam. Delajmo z roko v roki tudi v bodoče za našo slovensko skupnost božjega ljudstva, saj nam ta skupnost v tujini še več pomeni in jo še bolj potrebujemo!

● Kako je uspela radijska oddaja, ki jo je za 1. julija na 3ZZ pripravilo naše versko središče v Kew, sam kot sotrudnik ne morem soditi. Iz telefonskih klicev in razgovorov teh dni bi sklepal, da je bila med našimi rojaki ugodno sprejeta. Vsako priliko priti zopet na značne valove bova s p. Stankom rada sprejela tudi v bodoče, S.D.M. pa hvala za povabilo.

● Novega slovenskega duhovnika med nami, p. Filipa Inocenca Ferjana, sem že v zadnji številki omenil. Pričakal sem ga na nedeljo 15. junija v melbournskem pristanišču, kamor ga je prinesla ladja "Marconi". Nekaj časa je ostal med nami, potem pa odšel še proti Sydneyu. Več kot srečno naključje je, da je dospel pravočasno med nas ter bova skupno obhajala srebrni jubilej na našo žegnanijsko nedeljo. Saj sva pred 25-imi leti skupno prejela mašniško posvečenje na ameriških Brezjah v Lemontu blizu Chicaga.

S p. Filipom bova v juliju odšla proti Adelaidi, ki bo njegovo delovno mesto. Tam bo slovenska maša

Pri prvi slovenski verski radijski oddaji.
Ji bo sledila še katera?

kot običajno vsa ta leta na četrto nedeljo (27. julija) ob štirih popoldne v cerkvi Srca Jezusovega, Hindmarsh. Po maši pa se bomo vsi skupaj zbrali v Slovenskem domu na zakusko, ki naj bo dobrodošlica novemu slovenskemu duhovniku Adelaidi. Upam, da bodo Adelaidčani prišli v velikem številu tako k bogoslužju kot k izvincerkvenemu srečanju.

Seveda bo novi pater poleg Adelaidi skrbel tudi za ostale naše naselbine Južne Avstralije. Upam, da se bo vsaj enkrat ali dvakrat na leto celo podal proti Perthu, da bodo tako tudi tamkajšnji rojaki dobili redni obisk. Vsekakor bo po kratkem razgledu razdal in zmogljivosti napravil svoj načrt. Kot urednik bi želel, da bi v MISLIH objavljali svoje "Adelaidске odmeve" in redno seznanjal bralce o novicah ter dejavnosti svojih vernikov. Tako bodo enkrat tudi rojaki Južne Avstralije v polni meri prišli na svoj račun. P. Filipu želimo pri njegovem delu obilo lepih uspehov.

● Adelaidčani bodo v kratkem prejeli običajno juljsko pismo, ki vsako leto obsega tudi poročilo, kako odplačujemo tamkajšnji slovenski misijon Svete Družine. To leto je prišlo v ta namen darov za \$1,464.57. Ves dolg na misijonu je torej samo še \$591.91, kar res ni veliko. Zato sva s p. Stankom že kmalu po veliki noči začela misliti na nakup dveh parcel s hišo preko ceste, kar bi bila lepa pridobitev našega središča. Kupna pogodba trenutno še visi v zraku, upamo pa lahko, da ne bo padla v vodo. Adelaidski rojaki sami so naju opozorili na zemljo v prodaji in njeno vrednost za našo skupnost. Prepričali so nas, da bodo akcijo podprli, če pride do uresničitve. Bog daj!

● Ker smo že pri Adelaidi, naj povem še to, da je melbournska "Špelca" res poromala tudi tja in zaplesala po odru Slovenskega doma. Na soboto 14. junija so tam gostovale igralke našega Društva sv. Eme. Bile so

lepe sprejete in upam, da so bili tudi Adelaidčani zadovoljni. Malo smeha, pa tudi veliko, nikomur ne škodi!

● Mladinci se s p. Stankom pripravljajo na izlet v sneg. Mt. Buller jih je zvalil za soboto 19. julija in avtobus je že najet. Zdaj menda vsi molijo, da bi bilo res kaj snega, saj bodo nekateri sneg videli prvič v življenju.

V avtobusu je prostora za 45 oseb. Prednost imajo mladinci, ki se redno udeležujejo naših srečanj; za njimi bodo sprejeti tudi ostali, ki bi se radi pridružili skupini. Prijave so že razdane in prve so se že tudi vrnile.

Vsem želimo srečno pot in obilo veselja v božji naravi, pa da bi se vsi s celimi nogami in rokami vrnili s planin.

● Krstile so sledeče družine: **Lindo Željko** sta dobila **Zvonko Topolovac** in Jerka r. Pošlek. Prinesli so jo 31. maja iz Fawknerja. — Dne 7. junija je bil krščen **David Rok**, ki je razveselil družino Jurija **Škoda** in Ljubice r. Kovač, Ormond. — **Rolanda** je nova članica družine Viktorja **Kolačka** in Frančiške r. Zdolšek, Noble Park. Krst je bil 15. junija. — Trije krsti so bili 21. junija: **Lidija** in **Mr. da** sta dvojčici, ki bosta rastle v družini Mirka **Igliča** in Drage r. Karlič, Thornbury. **Branko Leo** pa je ime sinu Vilka **Funda** in Gordane r. Popovič, South Box Hill. — Iz North Box Hilla so 29. junija prinesli **Andreja Louisa**, ki je prvorojenec v družini **Setphena Ostrom** in Cvetane r. Dimlič.

Vsem družinam iskrene čestitke k prirastku!

● Pa tudi poroke smo imeli. Dne 17. maja sta stopila pred oltar **Stjepan Koranič** in **Lilijana Kranjec**. Oba sta rojena na Hrvaškem, a nevesta je po starem očetu slovenskega rodu. — Zakonsko zvestobo sta si pred našim oltarjem obljubila **Željko Volf** in **Ana Vidas** (7. junija): ženin je iz Vodnjana, nevesta iz Feričancev. — Na dan 14. junija je še zadnji "fant" našega orkestra **BLED** skočil v zakonski jarem. **Ivan Petelin** je pred oltarjem pričakal svojo izbranko **Jožico Kandušer**. Ženin je bil rojen v Krškem in krščen v župniji Leskovec, nevesta pa je iz Lekmarjev in krščena pri Sv. Štefanu pri Žusmu. — Dne 26. junija je bila poroka v cerkvi sv. Dominika v East Camberwellu: **Bruno Hofmann**, rojen v Hrastniku in krščen v Dolu pri Hrastniku, je obljubil zvestobo svoji avstralski nevesti **Carmel Margaret Maher**.

Vsem novim parom obilo božjega blagoslova!

● Da je bil tudi med nami v Melbournu znani in priznani SLOVENSKI OKTET, ni nobena novica. Obiskali so tudi naš verski center v Kew in sicer kar dvakrat. Na nedeljo 22. junija so prišli k slovenski maši. Seveda so šli na kor in zapeli nekaj pesmi. Zlasti Mozartova "Ave Verum" je lepo zadonela ter šla do srca. Po maši so si ogledali center ter bili gostje Baragovega doma.

Drugič so bili pri nas po vrnitvi iz Tasmanije, na-

slednjo nedeljo 29. junija. Tokrat so imeli svoj tretji in zadnji koncert med nami, za katerega je S.D.M. zaprosilo našo Baragovo dvorano. Nastop je bil ob osmih zvečer in kot zadnja, poslovilna pesem je zadonela z našega odra "N'mau čez izaro . . ." Društvo je zaprosilo tudi za obednico Baragovega doma, kjer je oktetu in odbornikom po koncertu ženska sekcija društva pripravila večerjo.

Naša preprosta dvorana se je izkazala kot zelo akustična. Čul sem od osebe, ki je doma v glasbi, da so prišli glasovi celo bolje do izraza kot v dvorani Monash-univerze, kjer sta se vršila prva dva koncerta.

● Dne 11. junija je preminula v Lavertonu pri Melbournu gospa **OLGA TOMAZIČ** r. Zadnik. Gospod jo je rešil dolgega trpljenja, ki ga je zelo vdano prenašala in se v času bolezni pogosto krepčala s Kruhom močnih. Prejela je tudi ne dolgo pred smrtjo sveto mažiljenje.

Rojstni kraj blage pokojnice so Pregarje pri Ilirski Bistrici, kjer je bila rojena dne 6. februarja 1897. V Avstralijo je dospela v marcu leta 1970 k sinu Jožetu, pa kmalu zbolela za neozdravljivim rakom, ki ji je počasi pil življenje. Vendar je preživela vse svoje: vdova je postala leta 1963, sin Edi je preminul v avtomobilski nesreči leta 1964, sin Joža pa 1971, oba v Avstraliji; tudi sin doma je medtem umrl. Zdaj je tudi ona odšla za njimi.

V naši cerkvi je počivala v četrtek 12. junija zvečer, ko smo za njen pokoj molili rožni venec, maša zadušnica pa je bila naslednji dan, pred pogrebom na keilorsko pokopališče. Naj počiva v miru božjem, snahi, ki je tako lepo skrbelo za bolno mamo, in vnukom pa iskreno sožalje.

● Večerno mašo bomo imeli v naši cerkvi dne 16. julija (sreča) na praznik Karmelske Matere božje, na prvi petek v avgustu (1. avgusta) in pa na zapovedan praznik Marijinega vnebovzvetja (15. avgusta).

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121

TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovincem in slovenskim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

SEVEDA nihče ne more in tudi ne trdi, da je takrat točno po tej poti hodil na Kalvarijo s križem obloženi Kristus. Vemo, da je bilo mesto Jeruzalem dvajsetkrat osvojeno in sedemkrat porušeno. Današnji cestni tlak je na gotovih mestih cele metre nad prvotnim tlakom z Jezusovimi stopinjami. Takratna pot na Kalvarijo je danes brez dvoma na raznih mestih tudi pretrgana s kasnejšimi zidavami in prezidavami. Kdor pozna zgodovino Jeruzalema in Kristusovo prerokbo, da "od njega ne bo ostal kamen na kamnu", bo to z razumevanjem sprejel. Je pa vsekakor tudi danes Via Dolorosa pot od kraja obsodbe pa do kraja križanja ter Kristusovega groba; romarju nudi edino možnost, da to pot v veri nastopi ter v duhu spremlja takratno Kristusovo pot v smrt in naše odrešenje. Tudi te današnje ulice so zelo starodavne: ko hodimo po njih, vemo, da so jih prehodili preko stoletij z istimi občutki že tisoči in tisoči romarjev. Nekako četrta ure hitre hoje vzame od začetka do konca: ulica gre navzdol, nato se vzpenja navzgor in je na nekaterih mestih kaj strma. Za molitev križevega pota vzame celo uro — toliko je verjetno potreboval tudi oslabei in s križem oblo-

Via Dolorosa

V času obiskovanja . . .

ženi Kristus na tisti prvi veliki petek, ko se je med vojaki in množico v žalostnem sprevodu počasi pomikal proti Kalvariji . . .

Očetje frančiškani, čuvarji božjega groba, vodijo križev pot sleherni petek. Pobožnost se prične točno ob tretji uri. Redovni družini se navadno pridružijo drugi redovniki in redovnice, domači kristjani in seveda romarji, ki so na petek v Jeruzalemu. Zato tudi molitve in premišljevanje križevega pota niso vedno v istem jeziku. Navadno uporabijo jezik največje romarske skupine, ki se petkovega križevega pota udeleži.

Frančiškanska družina prinese velik lesen križ. Štirje ga nosijo na ramenih in se menjavajo od postaje do postaje.

Romarska skupina, ki obišče Jeruzalem na kak drug dan tedna izven petka, bo opravila svoj križev pot. Nobena ne bo obiskala svetih krajev brez te pobožnosti. Isti leseni križ, ki ga nosijo ob petkih, jim je na razpolago. Romarji se med sabo dogovore, kdo ga bo nosil. Duhovniki in laiki v skupini si razdele kratka premišljevanja pri posameznih postajah. Nekateri skupine samo molijo, zlasti rožni venec, druge skupine prepevajo, spet drugi romarji v tihoti razmišljajo Odrešenikovo pot v smrt in vstajenje . . . Vsak romar ta križev pot po svoje doživlja v svojem srcu in težko bi bilo opisati občutke, ki polnijo dušo.

Tako skoraj ni dneva, če je sploh kateri, da jeruzalemska Via Dolorosa ne bi videla sprevoda romarjev s križem. In četudi ni reditelja, kot je navadno ob petkih, gre sprevod mirno svojo pot skozi množice prodajalcev. Priznati moram, da so razen morda kakega vsiljivega prodajalca spominkov vsi domačini do procesije križevega pota zelo obzirni. Tudi muslimani puste skupino vernikov spoštljivo mimo, nekateri se celo ustavijo in obmolknejo. Ne pade nobena porogljiva beseda, na nobenem obrazu gledalcev ni kakega posmeha. Ob tem vernik nehote pomisli na procesije po takoimenovanih "krščanskih" zahodnih deželah, kjer se kak mestni ali vaški "modrijan" nalašč nastavlja, da s posmehom izziva ter kaže svojo neotesanost. Pri Jeruzalemčanih, naj bo Judih ali muslimanih, bi imel vsakdo lahko dobro šolo,

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani. . ." Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

kako spoštovati verska čustva drugih.

Zadnjih pet postaj je v današnji baziliki božjega groba, ostale postaje so zaznamovane na poti. Nekatero označuje zgolj skromna plošča z rimsko številko postaje, vzdana v starodavni steni, spet druge imajo kapelico z oltarjem, na katerem bi se mogla brati celo sveta maša. Nekatero teh postaj so še vedno v rokah drugovercev, a kristjani jih po možnosti odkupujejo in urejajo.

Kapelica, ki danes označuje tretjo postajo križevega pota (Jezus pade prvič pod križem), je bila nekoč glavni vhod v kopališče "Hamman es Sultan". Posest, ki obsega tudi četrto postajo (Jezus sreča svojo mater), so leta 1856 kupili armenski katoličani. Do leta 1947 je tretjo postajo označeval samo na tleh ležeči steber. V letih 1947-48 pa so kapelico obnovili s svojimi darovi in delom poljski vojaki, ki jih je bilo v Palestini nekaj tisoč. Poljski umetnik med njimi, T. Zieliensky, je upodobil Kristusov prvi padec pod križem v lepem reliefu. Leta 1956 je kapelica dobila tri okna v marmorju in alabastru. Tudi četrto postajo so Poljaki okusno obnovili z delom istega umetnika.

Ob tretji postaji so uredili tudi majhen muzej starih predmetov in knjig, ki pišejo o Sveti deželi. Namen Poljakov je bil, da bi s pomočjo ostalih slovanskih narodov obnovili in olepšali vse postaje križevega pota, a novi povojni čas je njihove načrte pokopal.

Peta postaja (Simon iz Cirene pomaga Jezusu križ nositi) je pri oratoriju, ki so ga zgradili frančiškani leta 1895. Tu blizu je kraj, kjer so frančiškani v Sveti deželi imeli svoje prvo stalno bivališče (1229-1244).

Šesta postaja (Veronika poda Jezusu potni prt) je po tradiciji na kraju, kjer je imela svoj dom plemenita žena Veronika. Sočutje jo je nagnilo, da je stopila iz hiše in obrisala z mokrim prtom Jezusov potni in krvavi obraz. Grko-katoličani so kraj odkupili leta 1883. Starodavni zid

in še vidni oboki so zelo verjetno ostanki samostana sv. Kozma in Damijana, ki je bil pozidan v letih 548-563. Kraj je bil leta 1953 obnovljen po načrtih arhitekta Barluzzija.

Kraj sedme postaje (Jezus pade drugič pod križem) so kupili frančiškani leta 1875. Hoteli so zgraditi šolo za ročna dela. Namesto nje je zdaj na kraju dvojna kapelica, ena vrh druge. V Kristusovem času so bila tu stara mestna vrata, ki jih v stari zavezi Nehemija (12, 38) imenuje in postavlja med Ribja vrata na severu in Efraimska vrata na jugu. Tradicija nam pove, da so po takratni navadi prepis obsodbe pritrdili na enega notranjih stebrov veže; zato so kristjani ta vrata začeli imenovati Vrata obsodbe. Skozi ta mestna vrata je Jezus takrat v žalostnem sprevodu zavil iz mesta proti Kalvariji. Danes je seveda tudi ta kraj sredi hiš starega Jeruzalema.

Tudi to je prav, da vemo...

ALI VESTE, kaj pomeni "Miss Australia Quest"? Izbiranje avstralske lepoticice? Ne bi rekli, četudi mnogi ljudje tako mislijo. No ja, prijaznega obraza in čedne postavice mora dekle že biti, a v glavnem ima "Miss Australia Quest" dvojno nalogo. Najprej je to po svoje zanimiv način zbiranja denarja za raziskovanje in nego otrok, ki so prizadeti z boleznijo "Cerebral Palsy", kar povzroča spastično ohromitev. Obenem pa je to iskanje dekleta, ki bo za eno leto nekak ambasador, poslanik Avstralije — ne le s svojim prikupnim obrazom, ampak tudi s ponašanjem. "Miss Australia" ima v letu svojega "vladanja" kaj natrpan spored potovanj širom našega kontinenta in tudi po svetu.

Posebnosti izbranega dekleta so bolj notranje kot zunanje. Na zunaj v glavnem zadostuje prikupnost in skladnost, čedna postava in inteligenten nastop. Notranja posebnost pa izvira v veliki meri iz velikodušne pripravljenosti, ki jo gane v odločitev žrtvovati svoj prosti čas, svoj trud in včasih kaj neljubo prizadevanje za zbiranje denarja v korist spastičnim otrokom. Vse to je nujno zvezano z obilico dobre volje, širokosrčnostjo in načeli — vsako dekle tega ne premore. Imeti mora lastnost sočutja do bolnih otrok in ljudi nasploh. To velja za vse kandidatkinje, ne le za srečno izbranko.

Očitno važen je dekletov odnos do ljudi in pravilno iskanje stikov — dostop k sočloveku s prošnjo za dar, kakršnega on želi ali zmore dati, ni vedno lahka stvar. Vsaka kandidatkinja potrebuje pomoč, ne le od staršev, sorodnikov, prijateljev in širših znancev. Tudi ne samo v denarju. Če pridobiti sponzorja je zanjo pravi izpit. Pridobiti ljudi, ki zanjo (pravilno rečeno: za njeno vsoto v prid bolnim malčkom) organizirajo razne priredbe, veselice, loterije in podobno — ni malenkost.

Vse to živahno delovanje okrog posamezne kandidatkinje traja do začetka meseca oktobra, ko se prične izbira. Prvi pogoj vsakega dekleta, da je sploh prišla v poštev, je zbirka sto dolarjev. A verjetno še nikdar ni bilo nobene, ki bi končala svojo nabirko pri tej številki. Običajno vsaka nabere nekaj tisoč dolarjev; če se je s srcem zavzela za stvar, bo zbirala do zadnjega pridno in neprestano.

Od teh kandidatkinj izberejo v vsaki avstralski državi po dve: imenujmo prvo "lepoticica", če hočete, samo da ne pozabite tudi njenih notranjih lastnosti. Drugo mesto pa dobi dekle, ki je zbrala najvišjo vsoto za bolne otroke — Miss Charity Queen. Obe sta imenitno nagrajeni od velikih tvrdk, ki podpirajo Miss Australia Quest:

Letošnja
slovenska kandidatkinja
za Južno Avstralijo
— Laura Premrl

Ford, Qantas, TAA, ANZ bančna korporacija, razne znane trgovine, založbe in podobne ustanove . . .

"Atrakcija" vsake države je seveda prva. Med temi kandidatkinjami vseh naših držav potem zbirajo "Miss Australia", ki postane "atrakcija" vsega leta in — lahko rečemo — vsega sveta. Njena vloga je nekaj posebnega po časti in naporu. Eno leto je zanjo leto preizkušnje, če je bila njena notranjost zares pristna in nesebična: stalno je v javnosti in na potovanjih, zasebnega življenja skoraj nima. Svoje običajno delo mora za eno leto opustiti.

Marsikomu se zdi krivica, da "Miss Charity Queen" nima vsega tega. A svet je takšen in sprizniti se moramo z njim. Katera deklet dela zares iz srca v dobre namene, bo znala tudi to prenesti. Vesela je, da se ji je posrečilo največ nabrati in priliko je imela priti s svojo požrtvovalnostjo med kandidatkinje za "Miss Avstralijo". Izbiro prvega mesta med nabiralkami darov so ji odločili podporniki in pomočniki — izbiro za prvo mesto med vsemi kandidatkinjami odločajo za to postavljeni razsodniki . . .

Tudi Slovenci smo imeli v tem četrtnem stoletju svojega priseljenstva na peto celino že nekaj svojih deklet med kandidatkinjami "Miss Australia Quest"-a. Letos pa se je ojunčila Južna Avstralija z našo zavedno Slovenko in priznana adelaidsko učiteljico **LAURO PREMRL**. Sponzoriralo jo je tamkajšnje Slovensko društvo in je ta vseavstralski "Quest" — če gledamo z očmi modernega človeka — res odlična prilika uveljave slovenskega imena.

Zbiranje denarja za spastične otroke je vredno vse naše podpore. Ne dvomimo pa tudi, da je gospodična Laura s svojim prikupnim obrazom in še bolj prikupnim nesebičnim značajem zares vredna kandidatkinja, ki ji želimo vso srečo.

MIHA

Kaj menite o tem?

LJUBLJANSKA "DRUŽINA" je v svoji lanski 32. številki (18. avgusta) objavila kratek članek, ki ga tu v celoti ponatiskujemo:

DESET ZAPOVEDI ZA SLABO VZGOJO OTROK

1. Začnite koj v prvih letih dajati otroku prav vse, kar si želi!
2. Če se je naučil grdih besed in kvant, se mu smejte!
3. Nikar ga ne vzgajajte v verskem duhu!
4. Ne učite ga, da je med dobrim in slabim sploh še kakšna razlika!
5. Vedno poberite vse, kar je pustil ali vrgel na tla!
6. Dovolite mu, da pobere vse, kar mu pride pod roke!
7. Prepirajte se čimbolj pogosto v navzočnosti otrok!
8. Dajte otroku denarja, kolikor ga hoče!
9. Ustrezite vsaki njegovi želji, pa naj gre za hrano, pijačo ali zabavo!
10. Dajajte mu potuho pred učiteljem, duhovnikom, predstojnikom!

Če se boste natančno držali teh navodil, bo učinek popolnoma gotov: vaš otrok bo postal divjak.

Starši in vzgojitelji, kaj pravite k gornjim zapovedim? Menim, da bi jih lahko podpisal vsakdo, ki ima kakor koli opraviti z vzgojo otrok. So "žebelj na glavo", bi rekel po domače. Za tako jednat pouk staršem je pisec lahko dobil nagrado, revija, ki bi ga objavila, pa čestitke bralcev.

Vendar pri ljubljanski "DRUŽINI" zaradi tega kratkega in jedrnatega članka ni šlo vse gladko mimo. V dokaz nam je "Pojasnilo in opravičilo", ki ga je uredništvo moralo v svojo obrambo objaviti v svoji 35. številki (15. septembra lanskega leta). Takole se glasi:

V 32. številki Družine z dne 18. 8. 1974 smo na 5. strani objavili kratek sestavek "Deset zapovedi za slabo vzgojo otrok". Tretje "Nikar ga ne vzgajajte v verskem duhu" je — zaradi končnega stavka v sestavku "Če se boste natančno držali teh navodil, bo učinek popolnoma gotov: vaš otrok bo postal divjak" — napetela v nekaterih naših časopisih (Komunist, Dnevnik) na oster odmev.

Pojasnjujemo, da je treba besedo "v verskem duhu" razumeti tako, kakor to razumemo kristjani. K "verskemu duhu" ne spadajo samo pobožnost in vera v Boga, temveč tudi poštenost, delavnost, ljubezen do bližnjega, spoštovanje staršev, oblasti, lastninae, plemenitost,

skratka vse, kar uči krščanska etika. In na tem drugem je glavni poudarek v zgoraj omenjeni "tretji zapovedi". Vera brez del je mrtva, je rečeno že v sv. pismu. Tudi otrok, ki hodi v cerkev in k verouku, bo "divjak", če ne bo spolnjeval celotne razsežnosti tistega, kar pomeni "verski duh".

Z objavo teh "zapovedi" nikakor nismo imeli namena nasprotovati socialistični vzgoji v naših šolah, saj se v vrednotah te razsežnosti verska in socialistična vzgoja ujemata. Tudi nismo imeli namena žaliti neverujočih občanov. Če pa se je kdo ob tem našem pisanju čutil užaljenega, se mu iskreno opravičujemo. — UREDNIŠTVO.

Medtem, ko so slovenski tisk, radio in televizija zlivali gnojnico neutemeljenih obtožb na "DRUŽINO", — seveda naročeno od zgoraj — je moral slovenski verski list v bojazni za svoj obstoj prositi odpuščanja zaradi strašne "krivice", ki jo je z drobnim člankom povzročil.

Človek bi mislil, da bo vsaj s tem stvar končana. Toda ne! Kanonik dr. Ivan Merlak, odgovorni urednik "DRUŽINE", je moral skozi vrsto mučnih zaslishevanj za vse mogoče svoje uredniške "zločine". Desegli so, kar so hoteli: živčno so ga uničili, da je danes pri vseh svojih nekdanjih zmožnostih nesposoben za resno samostojno uredniško delo. Z zdravniško pomočjo si je toliko opomogel, da je mogel k sodni razpravi, ki mu je zadala končni udarec.

Dne 29. aprila letos je ljubljansko okrožno sodišče obsodilo dr. Ivana Merlaka brezpogojno na leto dni zapora. Obsodba navaja sledeče:

1. zaradi verske nestrpnosti v poročanju v članku "Deset zapovedi" — štiri mesece zapora.
2. zaradi širjenja lažnih vesti v poročilu o zaplembi članka v "Svjedočanstvu", Zagreb — štiri mesece zapora.
3. ker je bila s tem žaljena JLA (Jugoslovanska Ljudska Armada) — šest mesecev zapora.

Sodišče je kazen 14 mesecev "milostno" zaokrožilo na eno leto in ugotovilo, da se razlogi obrambe ne upoštevalo. Težko je verjeti, da bo višje sodišče upoštevalo dr. Merlakovo pritožbo.

Pod "širjenjem lažnih vesti" je mišljen članek, ki ga je v "Svjedočanstvu" objavil slovenski bogoslovec Franček Kužnik. V članku Kužnik razkriva, kako so ga pri vojakih zafrkavali samo zaradi tega, ker so vedeli, da je študent bogoslovja. Dr. Merlak je poročilo o tem članku povzel po zagrebškem "Glasu koncila". Zanimivo, da "Glas koncila" za objavo ni bil kaznovan; tokrat so se znesli le na "DRUŽINO".

Pri isti razpravi pa je bil dr. Merlak (in z njim tudi glavni urednik "DRUŽINE" dr. Franc Klemen-

čič) oproščen obtožbe, da je širil emigrantsko literaturo, kot ga je obdolžila in objavila jugoslovanska uradna tiskovna agencija Tanjug. Jo bo smel dr. Merlak zdaj tožiti za njeno lažno poročanje? Dvomim.

To je lep primer od nekaterih tako opevane verske svobode in svobode tiska v naši domovini. Ta drama

se ni odigrala pred dvajsetimi leti, ampak v zadnjih mesecih. Zakaj bi je izseljenci ne spoznali, ko je doma lepo zavita v plašč "pravice"? Ploskanja res ni vredna taka "pravica" — molk, ki ga žele zanjo tudi od nas, pa bi bil kaj žalostna sprava z resničnim današnjikom, ki piše doma take zgodbe.

Z Vseh Vetrov

SUEŠKI PREKOP je začel s 5. junijem zopet služiti prometu in svet je to poudaril kot "znamenje poguma in zaupanja". Celo papež Pavel VI. je ta korak omenil v svojem nedeljskem govoru na Trgu sv. Petra kot pot "k novim in mirnim razmerjem med narodi". Bodočnost bo pokazala, če bo res tako. Doselej je bil Sueški prekop že trikrat (leta 1956, 1967 in 1973) neposreden povod ali pa prizorišče ostrih spopadov.

VPRAŠANJA ITALIJANSKIH ŠKOFIJ se je dotaknil papež v enem svojih zadnjih govorov. Zmanjšati bo treba njih število, je rekel. Mnoge izmed njih so nastale zaradi zgodovinsko-političnih okoliščin, danes so pa brez pomena. So nepraktično administracijsko breme brez pravega škofijskega teritorija in zadostnega števila duhovnikov in vernikov. Po mnenju papeža bo treba število italijanskih škofij zmanjšati na polovico.

Res bo zanimivo, kaj bodo rekli Italijani, če bo prišlo do tega, da jih bo od današnjih 200 škofijskih sedežev ostalo samo še 100. Protesti bodo gotovo, kot so navadno ob vsakih takihle spremembah.

Ob tej novici se nehote spomnimo našega Kopra, ki si ga Italijani še vedno nekako lastijo in je zato še danes administratura namesto škofije. Res bi bil že čas, da Rim tudi to vprašanje dokončno uredi za našo slovensko Cerkev ob meji.

NAŠE SVETO LETO in rimske slovesnosti so bile ruskemu narodu predstavljene kot "trgovanje z grehi". Posebna kritika je izšla v ruskem časopisu "Agitator" izpod peresa nekega Nesterova. Papež naj bi prizadevanje za "spravo" izkoriščal "za cerkveni razredni boj" in s tem seveda za vatikansko utrditev oblasti. Pisec je s člankom "diskvalificiral" vsa svetoletna prizadevanja za svetovni mir.

V tem je ravno tragika, ko vsa prizadevanja za spravo in mir ne morejo nikamor, če je dobra volja samo na eni strani. Mir, ki ga hočejo Sovjeti, je vse drugačen: za nasprotnike je pod rušo, če ostanejo pri življenju, pa v popolnem molku...

ZABE POVEDO VREME nekemu kitajskemu kmetu iz Hunana, ki se kot amater že petnajst let ukvarja z meteorologijo. Pa prav na svojstven način. Ta vremekar ima skupino zelenih žab, iz katerih ponašanja

sklepa o vremenu. Porečilo pravi, da je v vseh letih pogodil 81% pri dolgih rokih in 79% na kratko dobo napovedovanja vremena. Še kar dobro napoveduje s svojimi žabami. Nam servirajo vreme iz sto meteoroloških modernih naprav, pa so napovedi vsako leto manj gotove. Včasih je prav smešno, ko poslušas napoved, da bo mesto ves dan v krasnem soncu, pogled skozi okno pa ti istočasno že kaže dež...

INDIJA zna ceniti delo angela ubogih, svetovnoznane matere Terezije, po rodu Albanke, ki deluje že toliko let med najrevnejšimi mesta Kalkute. Indijska vlada ji je nedavno v zahvalo podelila prosto vožnjo na vseh prevoznih sredstvih velike Indije: avtobusih in tramvajih, vlakih in letalih. Res lepa gesta, ki bi ji lahko sledil ves svet. Saj se ustanove m. Terezije iz leta v leto širijo in so njene zveze s svojimi duhovnimi hčerami nujne.

OD 4 DO 12 MILIJONOV živi v ZDA takih, ki so prišli v deželo brez vselitvenega dovoljenja, ali pa so ostali v deželi potem, ko jim je začasno dovoljenje za obisk poteklo. Med njimi je največ Mehikancev, prebivalcev Dominikanske republike, Haitčanov in Salvadorčanov. Iz Azije so med temi nezakonitimi priseljenci Filipinci, iz Evrope pa mnogi iz komunističnih držav. Letno zdaj dovoli ameriška vlada vselitev 394.000 ljudi, med katerimi so zlasti sorodniki naturaliziranih Amerikancev in pa delavci ter strokovnjaki, ki jih v državi na gotovih poljih dela primanjkuje. Ilegalno pa jih pride v ZDA prav toliko in najbrž še več.

Vsi ilegalni "državljeni" imajo svoje službe in plače, deležni so vseh ugodnosti kljub temu, da ne plačujejo davkov in drugih državljskih obveznosti. Žive pa seveda v strahu, da jih slej ko prej najde oblast in pošlje čez mejo odkoder so prišli. A zlasti v velemestih jih je težko odkriti.

Čudno res, da se dežele komunističnih režimov ne morejo pobahati z ilegalnimi priseljenci. Vsaj to naj bi odprlo oči tistim, ki žele "raj" po vsem svobodnem svetu. Sicer bi pa verjetno v teh deželah takega novega "državljana" policija kaj hitro staknila. Spiski in imeniki, legitimacija, prstni odtisi in ne vem kaj še vse — potrebno in nepotrebno — so zanke, v katere bi se vsak hitro ujel.

NAJSTAREJŠI ROKOPIS glagolskega misala je shranjen v vatikanski knjižnici in je napisan okoli leta 1320. Razen tega so ohranjeni še trije podobni rokopisi iz istega stoletja. V njih je ohranjen prvotni staroslovenski jezik. Stalni del svete maše (red. sv. maše) se po starih odlikah skoraj do črke natančno ujema s prvotnimi slovanskimi bogoslužnimi knjigami, kakor sta jih sestavila sv. Ciril in Metod.

Staroslovenski bogoslužni jezik je dragocena dediščina, iz katere odseva ne le bistroumnost svetih slovanskih apostolov, ampak tudi pristni krščanski duh vesoljne ljubezni do vseh narodov in stanov. Obenem je staroslovenski jezik neprecenljiv kulturni zaklad, ki ga danes občudujejo učenjaki vseh narodov ter ga preiskujejo po svetovnoznanih univerzah.

ČUDNE STVARI se dogajajo prav te dni v Canberri. Vlada se še ni odpomogla od razočaranja nad slabo izpadlimi volitvami v Tasmaniji, kjer je Labor doživel hud poraz, že so prišli v dnevne novice novi nepričakovani dogodki. Dr. Cairns je zletel z ministrskega stolčka — kdo bi si to mislil še pred nekaj dnevi! . . . Vse kaže, da se je pri vsej aferi temeljito zamajala celotna avstralska vlada in se pogreza stolček tudi ministrskemu predsedniku.

Avstralija je v zadnjih nekaj letih izgubila vso stabilnost. S silo jo vlečejo v nekaj socializem, ki že na sto načinov kaže svojo barvo. Morda bo vse to zadnje dogajanje državljanom odprlo oči, da tako ne more dalje.

RIM je zlasti v teh tednih poln svetoletnih romarjev, katerim se že po obnašanju pozna, da niso zgolj navadni turisti. Resno stopajo množice skozi takozvana "sveta vrata" v baziliko sv. Petra, da pomolijo na grobu prvaka apostolov ter prejmejo blagoslov vrhovnega poglavarja Cerkve. Reditelji pravijo, da skozi "sveta vrata" vstopi dnevno okrog 20.000 ljudi. Škof Clarizio, predsednik vatikanske komisije za izseljence, je povedal: "Nekoč so romarji mislili, da je dovolj vstopiti skozi

sveta vrata in že zadobiš odpuščanje grehov. Današnji romarji vedo, da samo Kristus pomeni vrata rešitve. V pripravah na sveto leto smo vedno poudarjali duhovne vidike. Odpuščanje je dejanje božje ljubezni, ki je ni mogoče meriti s človeškimi merili . . ."

BOLGARIJA je danes dežela brez katoliških škofov. Nedavno je v Plovdivu umrl zadnji katoliški škof, Simeon Kokov. Do svoje smrti je upravljal apostolski vikariat, ki ima okoli 50.000 katoličanov. V glavnem so v Bolgariji pravoslavni in pa muslimani.

ALEKSANDER SOLŽENICIN znova in znova poudarja svobodnemu svetu, naj vendar spozna resnico o marksizmu. Mož velja gotovo za enega najboljših poznavalcev marksizma v teoriji in praksi. Po njem je marksizem ne le pomanjkljiv in brezupno zastarel svetovni nazor, ampak se je tudi v vseh svojih napovedih temeljito zmotil. Je primitiven in površen gospodarski nauk, netočen in popolnoma neznanstven. Do vrha polni vse družbeno življenje in človekove možgane, in vsa svoja občila — zlasti tisk in radio — le z nečim: z lažjo . . .

Tako ta ruski pisatelj. Obenem pa je isti pisatelj nad svobodnim svetom temeljito razočaran. Če bo šlo tako naprej, bo svoboda zaigrana in ves svet bo postal suženj prav temu lažnemu nazoru. Tako pravi mož in roti svet, naj se vendar že enkrat zgane iz svoje zapanosti.

BINKOŠTNO SREČANJE slovenskih rojakov v Nemčiji, zdaj že deveto, je bilo letos zaradi razdalj na dveh krajih. Nad 2000 rojakov se je zbralo k maši in potom k veseli družabni in kulturni prireditvi v mestu Stuttgart, okrog 1000 pa v Düsseldorfu. Tudi narodnih noš ni manjkalo.

Poročilo pravi, da so ta srečanja postala med našimi v Nemčiji osrednja točka slovenske zavesti. S pomočjo slovenskih duhovnikov organizirajo vse izseljenci sami, kar oblastem doma ni pogodu.

Prebold
v Savinjski
dolini

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.
St. Raphael's Slovene Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)
Tel.: 637-7147

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
St. Raphael's Convent
311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160
Telefon kot zgoraj.

K r s t i

Tanja Marie Farkaš, Mt. Druitt. Oče Mihael, mati Zlata, rojena Ratko. Botrovala sta Marjan in Rhonda Ratko — Merrylands, 14. junija 1975.

David Mathew Frišič, Georges Hall. Oče Rok, mati Tereza, rojena Zemljič. Botrovala sta Dragotin in Ana Lukša — Merrylands, 14. junija 1975.

P o r o k e

Franc Cesar, rojen v župniji Trnje, živeč v Haberfieldu, in Angela Sicilia, rojena v Parenti, Italija. Priči sta bila Bruno in Marica Bednar — Merrylands, 5. junija 1975.

Michael Tindale iz Burwooda in Alenka Lajovic iz Strathfielda. Priči sta bila Anthony Bracken in Louise Farrell — Merrylands, 22. junija 1975.

MAJNIŠKO POBOŽNOST smo zadnji dan maja kar slovesno zaključili. Zvečer po običajni sobotni maši smo imeli pete litanije Matere božje ob lepi udeležbi rojakov in s sodelovanjem našega mešanega zbora pod vodstvom g. Klakočerja. Za to priliko je bila ob oltarju z lučkami razsvetljena podoba Marije Pomagaj, vsa s cvetjem obdana. V tem času je tu največ krizantem, ki so jesenska cvetlica. V domovini pa te rože cveto seveda oktobra: uporabljajo jih največ za krašenje grobov na dan mrtvih. Cvetje pomeni Marijine čednosti. Obenem pa nas opominja, da je najlepše Marijino češčenje v tem, da njene čednosti posnemamo. Te čednosti so: njena izredno močna vera in iz te vere izvirajoče upanje ter ljubezen. Marija je bila vedno vneta za božje češčenje. Njena volja je bila vedno usklajena z božjo voljo. Iz njene ljubezni do Boga pa je izhajala tudi ljubezen do bližnjega, do vsega človeškega rodu. Saj je vedela, da bo po njenem privoljenju v načrt učlovečenja druge božje Osebe odrešen ves svet.

MESEC OBISKOV je bil junij. V začetku junija nas je v Sydneyu obiskal p. Albert Falež, trapist iz Radmirja. Priletel je na obisk svoje sestre ge. Barbare Falež in Faleževih v Canberri. Strogi trapisti so bili v domovini že pred vojno znan red. Imeli so velik samostan

v Rajhenburgu; kraj se danes imenuje Brestanica ob Savi. Samostan jim je bil odvzet že med nemško okupacijo, po vojni pa jim ga žal niso hoteli vrniti. Redovniki sedaj delujejo po raznih župnijah mariborske škofije. — Kmalu nato je prišel iz Melbourne v Sydney afriški misijonar p. Hugo Delčnjak, OFM, ki nam je povedal veliko zanimivega iz svojega misijona. — Nato smo imeli obisk Slovenskega okteta iz Ljubljane, ki so nastopili na koncertih v Summer Hillu in Lidcombe; pa tudi našo merrylandsko srenjo so razveselili s svojim obiskom in petjem pri nedeljski maši 15. junija. — Par dni za njimi je prišel v Sydney za nekaj dni p. Inocenc Filip Ferjan OFM, novi slovenski duhovnik za Adelaído. Prišel je iz Rima, kjer je zadnjih par let nadaljeval študije. Bo skupaj s p. Bazilijem praznoval 25-letnico mašniškega posvečenja. Obema jubilatoma naše iskrene čestitke s prošnjo k vsemogočnemu Bogu, naj ju še naprej podpira v njenem duhovniškem delu.

BRISBANE bo imel slovensko službo božjo ob obisku misijonarja p. Hugona v nedeljo, 20. julija. Misijonar bo imel sv. mašo v St. Mary's, Merivale St., South Brisbane ob šestih zvečer (ne ob 11.30, kot je bilo prvotno javljeno!). Pred mašo bo seveda tudi spovedovanje. Sledilo bo misijonsko predavanje s filmom, ki pa ne bo v dvorani, kjer imamo običajno srečanje po sv. maši (kakor je bilo objavljeno v junijski številki), ker je ta dvorana trenutno neuporabna. Šli bomo v RSL-dvorano na Norman Ave., Norman Park, ki jo brisbanški Slovenci tudi že poznajo.

Prosim, da poveste o tej prireditvi tudi ostalim rojakom, ki ne bodo brali tega obvestila. "Planinki" že zdaj hvala za pomoč pri obveščanju.

CANBERRA ima redno mesečno mašo zopet na tretjo nedeljo, 20. julija. Kraj in čas kot običajno. Med tem časom pa bo še večkrat slovenska služba božja, ker je tam na obisku p. Albert Falež. Te izredne službe božje so sproti objavljene osebno.

MISIJONSKA TRIDNEVNICA v Merrylandsu je vse dni privabila kar lepo število rojakov. Za večino je bilo vsako predavanje popolnoma novo. Saj povprečen človek nima pojma, kako ljudje živijo v tem delu

sveta. P. Hugo nam je v svojih mašnih govorih lepo orisal vlogo misijonarja med domačini v državi Togo, katerih vera se imenuje animizem, vera v posmrtno življenje prednikov. Njegova predavanja s slikami in filmi pa so nam pokazala težke zdravstvene razmere, v katerih se domačini nahajajo, ko jim manjka hrane in pitne vode. Da misijonar lahko uspešno oznanja evangelij ljubezni, mora to ljubezen do njih najprej sam dejansko pokazati. Zato je nujno potrebno, da prejema podporo iz zaledja, da tem ljudem lahko pomaga. Tu imamo lepo priliko, da sodelujemo pri širjenju božjega kraljestva na zemlji. Seveda niso potrebni samo darovi, ampak predvsem naša molitev. Saj je vsako spreobrnjenje dar božje milosti, ki se izprosi z molitvijo. P. Hugu smo res hvaležni za ta poučen obisk. Obljubljamo mu vsestransko (molitveno in stvarno) pomoč še za bodoče. Seveda se tudi p. Hugo zahvaljuje vsem rojakom za velikodušno pomoč njegovemu misijonu, ki je tudi misijon sydneyškega posinovljenca p. Evgena. Zahvala je pa seveda tudi prošnja za pomoč v bodoče.

WOLLONGONG ima mesečno službo božjo zopet drugo nedeljo v avgustu, 10. avgusta, nato pa zopet 14. septembra. Čas je ob 5. popoldan, kraj "Villa Maria".

PRAZNIK MARIJINEGA VNEBOVZETJA je tudi v Avstraliji zapovedan. Letos pade na petek, 15. avgusta. V Merrylandsu bo večerna maša ob 7. uri. To je eden največjih Marijinih praznikov — zato tudi ime Veliki šmaren.

TEČAJ ZA ORGANISTE se vrši v Sydneyu vsako leto za mlade muzikante, ki se zanimajo za orgelsko in splošno cerkveno glasbo. Ta tečaj lahko usposobi za organista marsikoga, ki ima veselje do muzike in bi lahko v tem pogledu pomagal naši ali katerikoli cerkvi. Za vpis v tečaj se ne zahteva veliko znanje muzike, razen osnovnega. Tečaj vodijo glasbeni izvedenci. Kdor želi nadaljnih informacij, jih lako dobi pri meni. Ali pa lahko sam piše naravnost na: The Australian College of Organists, 11 Macleay Pl., Earlwood, N.S.W.,

SYDNEYČANI!

Kadar imate krstitke, svadbo, obletnice, družinski praznik... in potrebujete godbo, se obrnite na:

"SERNEKOV KVARTET"

Dogovorite se s Štefanom:

Tel: 521 2671.

Sydneyčani !

Za izdelavo kvalitetnega pohištva po naročilu: za kuhinje, spalnice, dnevne sobe, pisarne, trgovine itd. se obrnite na naša rojaka Bruna Bolko in Stanka Slokar, lastnika podjetja:

PRIMORIE PTY. LTD.

320 Marion St., Bankstown, N.S.W.

Telefon 709-4989

Vprašajte za "quote"!

2206. Rojaki po drugih delih Avstralije bodo tudi na tem naslovu dobili informacije o ostalih takih tečajih drugod po našem kontinentu. Iz Sydneya se je iz naših vrst za tečaj zaenkrat prijavila ena kandidatinja. Tečaj se začne z novim šolskim letom, vendar želijo prijave šimpreje. Med nami je dosti mladih ljudi, ki igrajo instrumente. Zato bi bilo lepo, da bi iz teh vrst izšli tudi organisti. Prijavite se!

PRVI PETEK, 1. avgusta, bomo zopet praznovali z večerno mašo ob 7. uri, kateri sledijo litanije in blagoslov z Najsvetejšim. PRVO SOBOTO pa bomo praznovali v duhu zadoščevanja po naročilu Fatimske Mater božje. Obenem se bomo spomnili naših oltarnih kandidatov Slomška in Baraga in pa nujnih prošenj za našo drago domovino.

P. VALERIJAN

Križ pri Tomaju

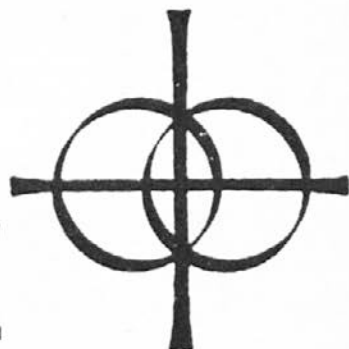
VSAK ČLOVEK, kakor hitro stopi v življenje, že pod materinim srcem, je nekaj velikega, edinstvenega in nedotakljivega. Nihče izmed nas nima pravice, da bi posegal v njegovo najintimnejšo globino in odločal o njegovem življenju. Vendar pa se vsi na neki način le zavedamo odgovornosti do njega. Rasel in zorel naj bi iz vseh globin svoje notranjosti in se spopolnjeval. Tako smo vsi ljudje odgovorni za naše najmlajše, vsi smo odgovorni za njihov notranji razvoj in zdravo rast v življenju. Saj ima vsak otrok pravico, da se osebno spopolni in dozori v zrelo, plemenito osebnost. Pri tej rasti ga nihče ne sme ovirati, ampak bi mu moral biti vsakdo v oporo.

Hitro minejo otroška leta in kar naenkrat se zavemo najrazličnejših stisk, v katere pride po nujnosti zorenja in opazovanja svoje okolice mlad človek. Pride čas, ko ne moremo več ob vsakem koraku stati za njegovim hrbtom, ga spremljati kakor senca in ga varovati. Če bi to delali, bi največkrat zavirali njegovo notranjo rast ter jo nujno okrnili, da ne bi prišel do tiste samostojnosti, ki je res vredna človeka. Vendarle pa se ne bomo mogli izogniti svoji odgovornosti, čeprav se nam zdi, da smo mnogokrat brez moči. Strokovnjaki nas opozarjajo, da moramo že otroka pripraviti na življenje s tem, da pomagamo skladno razvijati njegov čut za vse plemenito, lepo, pošteno, dostojno in dobro, dokler je čas. Le tako mu pomagamo oblikovati vest, tisti nepogrešljivi notranji kompas življenja. Predvsem pa se moramo truditi, da si bomo pridobili resnično zaupanje in iskreno odkritosrčnost mladega človeka. Najuspešnejše bomo delali dobro in mlademu človeku zares koristili, če bomo odgovorno, spoštljivo, umirjeno in brez spotikanja nad čemerkoli mladostniku pomagali prečiščevati njegove vtise in njegov odnos do tistega širokega življenja, ki se z njim nujno srečuje, saj je v takšno življenje pahnjen in ujet.

Iz svetoletnega pisma naših škofov v domovini.

KAREL MAUSER:

VEČNA VEZ

1

Ko je Matt Kovach prišel v Cleveland, se je ravno spodenjala pomlad. Po cestah, ki jih je spiral dež, se je v mlake zdaj pa zdaj ujelo sonce, poblisnilo, se spet skrilo, prepustilo ceste spet dežju in južnemu vetru in čakalo, da je znova posijalo.

Prvo, kar je Matt opazil, je bilo nizko drevo pred lepo hišo. Napenjalo je popje in Matt je nekega dne ostrmel. Med solznimi listi, ki so se smolnato svetili, je gnezdil lep rožast cvet.

Vedel je Matt: to je magnolija. Ima velike cvetove .lepe, da bi jih človek kar gledal, toda prva huda burja bo raznesla to lepoto in drevo bo brž oskubljeno. Po hudem dežju bodo tla nastlana s tem rožnatim cvetjem.

Vendar je bil Matt vesel. Pomlad prihaja. Zdaj bo počasi rinila v vse drevje, platane in vse drugo drevje, ki ga Matt komaj pozna. Najprvo se bo napelo popje, potlej se bodo prisukali listi in prišlo bo jutro, ko bo drevje zeleno, med vejami pa ptičje petje.

Tako kakor doma.

Sicer Matt ve, da ni vse tako kakor doma. Eklet, ko je na Kompolje posijalo sonce, je vse cvetelo kakor za stavo. Tisto drevje za bajto se je vsak dan sproti belilo in ko so prišle čebele in šumele po cvetju, je bilo muzike, da bi se človek kar zavrtel. Pa ne samo v Kompoljah. Do Hinj na eno stran pa tja do Kočevja na drugo stran — samo cvetje. Še po gorovju je zagnal trn cvet. Kar vlekel si v nos, kako vse po strdi diši.

Na pomlad takole Matta zagradi. Domača bajta se prisuče, okna mežikajo, tista klop pred hišo se razpotegne, mehka trava tja do poda, za podom hruške, jabolka, za zadnjimi hruškami pa frmentin.

Večni frmentin.

Matt ve, da ga je ta frmentin pognal po svetu. Ga je okopaval, plel, sit ga je bil, ko je bil še v zemlji in potlej je bil vsak dan na mizi.

Prav tiho se je rodila misel na Ameriko. Na stran jo je porinil kakor da nič ne pomeni, toda v srcu je prav ta misel najgloblje živela, najbolj pekla, najbolj žgala.

Je bral pisma Bokalovega s Ceste:

Garaš kot neumen, ampak tolar je pa le tolar. Dobiš zanj, da komaj neseš.

Bokalov je bil tudi z bajte. Sam frmentin je jedel, za praznik pogačo, pa kislega mošta se je lahko napil po mili volji. Zdaj bojša hodi po Clevelandu kakor baron.

Tedaj so bile noči za Matta hude kakor trnje. Vleklo ga je v Ameriko, pa je bil na dnu srca le privezan na frmentin, na tiste steze med deteljšči, na vse, kar je bilo tako ljubko razpoloženo po dolini. Do Dobrepolj sama ravnina, do Vodice pa prijetno navkreber. Tja je hodil na češnje.

Nazadnje ga je le izvabilo. Na dnu srca pa je ležalo nekaj, podobno prisegi.

— Tu ne ostanem. Tri leta, morda štiri bom garal, preštem tolarje, potlej domov. Vržem tiste tolarje pred očeta, vzdignem bajto, prikupimo konja, še kakšno njivo, potlej v Vodice po Barbaro, v Dobrebolje po godce, po ohceti pa delo in delo.

Toda prišlo je vse drugače. Ko je Matt prvič zakoračil po New Yorku, je bil blizu veka. Vse je bilo nekam visoko in zdelo se mu je, da je med temi hišami kakor palček iz pravljic štopnikove tete. Splašeno je gledal okrog sebe in nenadoma, v hipu se mu je zatožilo po Kompoljah, po domačnosti, po Vodiceh in po Barbari.

To uro bi šel nazaj, ko bi mu nekdo rekel. Pa ga ni bilo.

Prve noči Matt ne bo nikoli pozabil.

No, potlej je prišlo tisto garanje. Bokalovega je srečal. Pijanega. Nič ni imel in ko mu je oponesel pisma, se je smejal.

— Ne budi neumen! Domov je treba samo dobro pisati.

Matt je začel v rudniku. Saj je že doma bral, da je tisto delo komaj delu podobno, toda šele zdaj je verjel. Prve dni je hodil v tri gube, poskusil z žganjem kakor so poskušali drugi, toda je koj videl, da tudi z žganjem ne bo zmogel.

Dva meseca po tistem je Bokalovega zasulo. Matt ga je videl, ko so ga na nosilih prinesli iz jame. Ni bil več živ. Pritisnilo ga je čez glavo. Komaj ga je poznal.

Koj drugi dan je Matt odšel. Pol leta se je klatil po farmah, denar je ginil kakor voda. Potlej je naletel na starega Zdenčana.

— Doma bi ostal, ko si še mlečen. Misliš, da je todle kakor v Kompoljah? Si se pretegnil, pa si na pod v seno zlezal in si se zlizal. Todle pa garaj in garaj, zobe stisni, požri, če ti ni všeč in če si zdrav, boš nemara tisto svojo bajto kdaj vzdignil. Pa je še bolj gotovo, da je ne boš.

— Zakaj ste pa vi prišli potlej v Ameriko, — je pogrelo Matta.

— Ker sem tako mislil kakor ti, pobec. Zdaj sem star, nazaj ne bom lezel. Do smrti bom nekako prerinil. Vsak živi samo do smrti, — se je zasmejal.

Frank mu je bilo ime. Matt se ga ni spominjal.

— Kako se me boš. Bločanov sem, če hočeš vedeti. Štirideset jih ne bom več. Tebe še ni bilo, ko sem jaz že kosil po hočevskem grmovju.

Frank mu je dobil delo v gmajni. Matt se je oddahnil. Delo je bilo res težko, samota včasih taka, da je šlo Mattu na vek, toda v srcu je pričela vstajati misel na tolarje. Zdaj je čas. Zapravljati ne moreš veliko in za vsak tolar bo nov šperovec.

Barbari je napisal lepo pismo. Je iskal za besedami, pa jih kar ni bilo. Tri dni je pisal in ko je oddal tiste krace na pošto, se mu je zdelo, da je nekaj velikega le zamolčal.

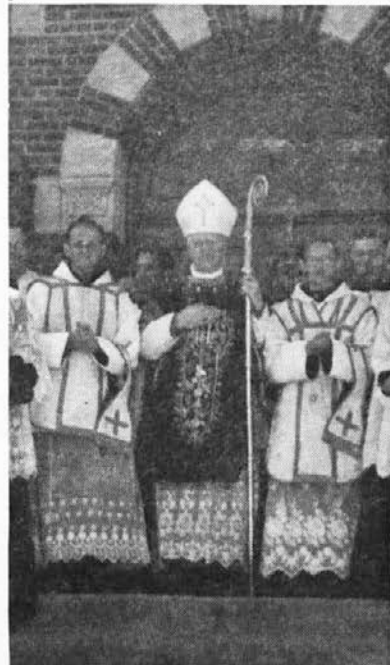
Tedaj je prišlo tisto, kar je Matta vrglo s poti. Od Barbare ni bilo odgovora. Čakal je nanj, čakal vsak dan sproti. Še Franku se je smilil.

Gospod je rekel:

Jaz sem pot in resnica
in življenje (Jan 14,6)

Biti duhovnik se pravi: kazati pot križa, učiti resnico in deliti življenje milosti. Kazati pot in sam hoditi po njej tudi takrat, ko je težka. Učiti resnico tudi takrat, ko drugi molče v strahu ali slepoti in laž slavi zmago. Deliti življenje tudi takrat, ko čuti lastno človeško trhllost. **DUHOVNIK** je samo revno orodje v Gospodovih svetih rokah . . .

Nevomašnika
p. Bazilij in p. Filip
— pred 25-imi leti
v Lemontu, ZDA.
Škof-posvečevalec
je bil Gregorij Rožman

DAROVI ZA BERNARDOV
TISKOVNI SKLAD: \$16.— Maria
Paunič; \$11.— Jaro Kokli; \$10.—
Štefan Srnc; \$6.— D. Simončič
Andrej Udovič, L. Brajkovič, Franc
Šveb; \$5.— Janez Klemenčič, Ida
Lauko, Jože Valenčič; \$4.— Zora
Kirn; \$3.— Marija Urbas, Martin
Turk, Ivanka Krnel, Ignac Dreven-
šek; \$2.— Florjan Vojska, Edi Po-
lanar, Milena Abram, Guido Flore-
nini, Helena Van de Laak, Teresa
Josar, Rihard Bogatec, Ivanka Do-
dič, Marjan Potočnik, Anton Muha,
Drago Grlj, Jože Vuga; \$1.— Mi-
lan Kavic, Zvonko Gornik, Anton
Volk, Marija Frank, Alojz Jakofčič,
Jože Horvat, Herman Kropich, Joži-
ca Šabec, Marija Velišek, Marjan
Pahor; \$0.70 Frances Modic.

P. STANKO PODERŽAJ, INDI-
JA: \$4.— Ivanka Dodič (za lačne).

P. EVGEN KETIS, AFRIKA:
\$36.34 nabirka na praznik Srca Je-
zusovega pri Sv. Rafaelu; \$10.—
I. D. Slavec (za lačne); \$6.— Tone
Urbanc; \$5.— Rozalija Veenstra.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA:
\$175.05 čisti dobiček večera Dru-
štva sv. Eme, Kew; 140.— misijon-
ska tridnevnik, Merrylands. —

Nazadnje je prišlo pismo od matere. S tresočo se roko ga je Matt odpiral.

Dragi Matija!

Ti pišem, da na Barbaro nič ne misliš, ker se je omožila v Ponikve. Je prišla na pol grunta. Ji je eden pisal, da si postal v Ameriki ranku Bločanov Frank, ki nobenemu več ne piše in bojda vse zapije, kar zasluži.

Jest ne verjamem in vem, da si priden fant ostal in de na nas in na našo bajto nisi pozabil.

Trikrat je prebral pismo in potlej je verjel. Raztrgal je pismo, razmetal koščke po grmovju in odšel iz koč.

Frank je gledal za njim, pljunil čik iz ust, zaklel in odšel za njim. Našel ga je ob debelem topolu.

—Od doma? — je vprašal.

— Od doma, — je gohtnil. — Barbara se je omožila v Ponikve.

Frank se je zastrmel v gmajno, ki se je širila v dalj. Potlej je privlekel na dan pajkelje s tobakom in zarinil čik v usta.

— Ja, ja, fant, takole pride. Sem jaz tudi takole prišel sem, z Ano sem bil domenjen kakor ti z Barbaro. Jaz v Ameriko, Ana pa čez dve leti v Ambrus. Tepel jo je kakor živino, po štirih letih je pa zašla. Umrla je, reva.

Spet je pljunil in se zagledal v gmajno. Potlej se je nena-doma obrnil:

— Fant, mlad sem bil, mehke kosti sem imel, pa me je zlomilo. Zganja sem se lotil. Ko sem prišel do pameti, je bilo pa prepozno. Zato ne grem nazaj. Denarja nimam, mlad nisem več, kaj bi torej. Ti si mlad in zavoljo ženske se ne zapusti. Mora že tako biti prav.

Obrnil se je in odšel. Matt je gledal za njim. Zgubil se je med debli, kakor da je z leti sam postal del dreves.

Matt je grizel skorjo. Večerilo se je in med drevje so legle sence.

Matt je zahrepenel po ljudeh.

Nenadoma, v hipu, se mu je gmajna uprla, zastudili so se mu vsi tolarji, ki jih je prigaral. Vsak dolar je prihranil z mislijo na Barbaro, na tiste vesele ure, ki bodo nekoč prišle.

Zdaj je vse mimo. Barbara je v Ponikvah, omožena je in nikoli več ne bo njegova. Počasi so se mu utrnile solze.

Mar bi ostal doma. Na bajti, na frmentinu. Ko bi oče osmled-nili, bi mu zapisali tiste zaplate zemlje in šel bi po njihovih sto-pinjah. Ob Barbari bi že kako hodil.

TOBIN
BROTHERS
funeral
directors

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM

NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	

Zmračilo se je že toliko, da oddaljenih dreves ni več dobro razločil. V srcu pa je kar naprej kljuvalo.

Nenadoma se je Frank oglasil za njim:

— No?

Matt se je obrnil in ni rekel besede.

— Z menoj stopi na kozarec! Žalostne misli zamori kakor slana rože.

Matt je šel za njim kakor otrok. Po tretjem kozarcu je klel, po četrtem vekal. Ni bil vaježen žganja.

— Barbare ni več, — je z rokavom brisal solze.

— Manjka se bab, — je surovo krehnil Frank in mu spet nalil.

Kako je prišel na ležišče, Matt ni vedel. Zbit se je vlekel na delo, toda Barbarino pismo ni šlo iz srca.

Ko je podiral les, je mislil nanj, ko ga je žagal, so mu materine besede iz pisma kar naprej plesale pred očmi.

Barbara je v Ponikvah in v Kompolje je nikoli več ne bo.

Zdaj je samota šele prav pritrsnila. Zaman so bile vse Frankove besede. Matt je pričel sanjati o mestu, o znanih ljudeh, o delu v fabriki.

Frank mu je branil.

— Fabrika je ranku hudič. Veliko obeta, počasi pa ti izpije kri. Tisti, ki je mesta vaježen, jo še prenese. Ti si pa s polja doma in grmovje ti je v polje raslo.

Toda Matt se je v srcu že odločil. Čez dan je še vlekel samoto, zvečer pa je kar pohajal sem in tja in vsaka Frankova beseda je bila zastoj.

Tako je Matt Kovach prišel v Cleveland. Ravno za pomlad. V srcu je bilo veliko upanje in velika misel na dom, na Kompolje.

Samo Barbara in Vodice so bile že daleč. Peklo je še v srcu, toda Matt je videl, da ima življenje svoja pota.

Pričenjal je svojo pot.

(Dalje prihodnjič)

Prostovoljni prispevki pri filmskih predavanjih: \$113.16 St. Albans, 77.— Canberra, \$62.62 Geelong, \$46.60 Hobart. — \$55.— Hrvaške sestre, Melbourne; \$50.— Slovenske sestre, Kew; \$25.— Janez Zemljič; \$20.— Maks Hartman, družina A. Gornik, družina Buvenič, družina Ivan Stante; \$10.— Franc Pavlovič, družina Bojič, družina Ivelja, Hrvaške sestre v Adelaidi, Ivan Mlakar; \$5.— M. J.; \$4.— Ivana Berginc; \$3.— Eligij Serek.

P. Hugo se zahvaljuje tudi darovalcem, ki so mu za misijone poklonili dar osebno in mu imena niso znana za objavo.

Dobrotnikom Bog povrni!

Vse naročnike, ki naročnine za leto še niso poravnali (ali pa so dolžni celo za nazaj), lepo naprošam, da kmalu izpolnijo svojo obveznost do mesečnika. Hvaležni smo tudi za sleherni dar v tiskovni sklad, ki nam občutno pomaga pri vzdrževanju lista.

Naročnino lahko poravnate tudi v verskih centrih Sydneya in Adelaide. — Potrđil uprava ne pošilja. Tu objavljen dar naj bo dokaz, da smo vse v redu prejeli.

Upravnik

VAŠKI DUHOVNIK MOLI

*Vsa vas že spi. Mir božji nad njo.
Po morju neba plove blede ščip.
Tišina, da slišim srca utrip
in slišim, ko vzdihne pred hišo drevo.*

*Stojim pri oknu. V noč sluša srce.
Ves dan bil truda je poln in pekoč,
hladeče zdaj čelo boža mi noč
in misli, molitve, nad zvezde kipe:*

*Vsa vas že spi. In zdaj tudi jaz
enkrat se še v božje roke izročim
In ležem in v miru božjem zaspim —
Gospod varoval bo mene in vas . . .*

*“Ohrani to zemljo v miru, Gospod,
da kmet brez strahu jo bode oral,
po trudu zvečer brez skrbi bo zaspal,
ne v strahu za novega dne prihod!”*

*Ohrani to zemljo v miru, Gospod,
svoj blagoslov nam na polja lij,
iz polj pa vsakdanji naš kruhek nam kljij —
dobrota presladka vseh božjih dobrot! . . .”*

KSAVER MEŠKO

KOTIČEK NAŠIH MALIH

VNUK POJE

**RODNI DOM DEDOV TAM POD TRIGLAVOM,
VIDEL MORDA NE BOM TE NIKDAR —
PA TE V SPOMINU BOM ZVESTO OHRANIL.
KAKOR SVETINJO NA PRSIH VSEKDAR.**

**ZEMLJA SLOVENSKA, ZEMLJICA DRAGA,
DALEČ ZA MORJEM, ONSTRAN PLANJAV!
OJ DA SEM LASTOVKA, K TEBI ZLETEL BI
IN TI PONESEL DEDOV POZDRAV...**

MIRKO KUNČIČ

MISIJSKI FILM. — Bili smo na obisku pri teti v Melbournu in tako nas je teta odpeljala tudi k slovenski maši. Prvič sem videl našo cerkev in tudi ata in mama. Rekla sta, da je lepa in da je škoda, ko živimo tako daleč na deželi. Pa to nedeljo ni bila samo maša: po maši smo šli z drugimi ljudmi v dvorano pod cerkvijo na filmsko predstavo o afriških misijonih. Tudi dvorana mi je bila všeč. Če bi živel v Melbournu, bi zelo rad nastopal na odru z drugimi slovenskimi otroki.

Prvič sem videl misijonarja, ki je prišel iz Afrike med nas. P. Hugo nam je veliko pravil o svojih zamorščkih. Pa tudi na filmu smo jih videli, kako revno živijo. Sklenil sem, da bom tudi jaz imel poseben šparovček, v katerem bom zbiral darove za te svoje črne bratce.

Če bi vsi slovenski otroci napravili tako, bi lahko p. Hugonu veliko poslali. — John Oblak, 11 let, Sebastopol, Vic.

AFRIKO nam je pokazal p. Hugo v filmu in mama mi je rekla: "Vidiš, ti si tako izbirična pri jedi, ti zamorčki pa še dobre vode nimajo!" Kar sram me je bilo in sklenila sem, da ne bom več taka. Še to sem sklenila, da ne bom več kupila toliko sladkarij, ampak bom dala prihranjen denar za afriške misijone. Pa tudi molila bom, da bi vsi v Afriki bili krščeni kakor sem jaz. — Sonja Deržaj, 10 let, Brookvale, N.S.W.

DRAGI OTROCI!

Zopet moram ostati z našo "galerijo mladih" v Melbournu, ko mi od drugod nihče ne pošlje slike. Kar tri vam predstavljam danes. SKOFIC jim je priimek in v Kew imajo svoj domek. Ime pa jim je: METKA, JANIKA in KARLO. Rojstne letnice se vrste takole: 1952, 1955 in 1957, kraj pa je vsem isti — Buenos Aires, Argentina, kamor sta iz begunskih taborišč prišla ata in mama ter se poročila.

V Avstralijo je družina dospela leta 1964 in spanščina ni delala našim trem nobenih težav, da bi se hitro ne naučili še angleščine. Metka je končala komercialno šolo pri sestrah v Richmondu in danes dela v računovodstvu velike tvrdke. Janika je pri istih sestrah v Richmondu (Vaucluse College) dobila Leaving Certificate in je danes Telex-operatorica, Karlo pa obiskuje šesti razred v St. Xavier's College, Kew.

Če so Metka, Janika in Karlo obiskovali slovensko šolo v Argentini, bi zdajle ne znal povedati. Vem pa, da so slovensko že ob prihodu v Avstralijo govorili tako, da bi jih zlahka imel za prišlece iz domovine. Tu so se pridružili naši Slomškovi šoli in sodelovali pri mnogih prireditvah ter pevskih nastopih našega verskega centra. Karlo je začel tudi študirati glasbo in je dober kitarist: igra pri mladinskem orkestru DRAVA, ki smo ga dali na sliki v zadnjo številko. (Sam Bog vedi, kam se je na tej sliki zamaknil?!).

Vsekakor vsem trem slovenščina danes ne teče nič slabše, kot ob prihodu v Avstralijo. Čestitamo!

Avstralske Slovenije

HOBART, TAS. — Dne 7. maja so v Lanceltonu pokopali rojaka JOZEFA JANČIGAJA, ki je 5. aprila izdihnil, previden s svetimi zakramenti, v bolnišnici v Avendale. Pokojni rojak je bil rojen 16. marca 1890 na Sušaku, a slovenskih staršev, doma iz Kamnika. Po poklicu je bil klepar. Iz domovine je odšel že leta 1942 ter se leta 1947 v Salzburgu poročil z Ivano Mlinar iz Žirov. V aprilu 1951 je družina emigrirala v Avstralijo, kamor je dospela na norveški ladji Skaubryn. Iz Bonegille so bili nekaj časa blizu Wagga Wagga, nato so se preselili v Tasmanijo. Pokojni Jože je zbolel že leta 1955 in od takrat ni več delal. Veliko je trpel zadnje štiri mesece svoje bolezni, od katerih je sedem tednov preležal v bolnišnici.

Pokojni zapuščča ženo in tri odrasle otroke: Vido, Mirana in Branka. Vsem izrekamo iskreno sožalje, pokojnika pa priporočamo v molitev. — **Poročevalec.**

PERTH, W.A. — Ob 25-letnici bivanja v Avstraliji se od nje poslavljam in toplo pozdravljam vse Slovence po širnem kontinentu. Posebno pozdravljam družino Gorjan, ki živi v Perthu in se ji iz srca zahvaljujem za vse.

Lahko pa ni oditi in srce mi kar samo ponavlja:

V Avstraliji je res lepo,
čeprav ne teče vse gladko,
čeprav ni vse samo sladko...
Zato slovo je res težko.

Kdo ve, morda se pa še kdaj snidemo. Tudi naslov Vam bom poslala iz Trsta, čim ga bom imela. Toliko let sem brala naše MISLI, da bi brez njih res ne bila rada. Še enkrat iskren pozdrav vsem! — **Paula Kavčič**, doma iz Slovenskega Primorja.

RINGWOOD, VIC. — V petek 13. junija popoldne je našo petorko članic Društva sv. Eme v Kew odpeljal sestriški avto proti Adelaidi. Pot je bila dolga, a zelo zanimiva in kratkočasna. Z veseljem smo potovale v razgovoru in mislih, da bomo z našo dvodejanko "Špelca v Ljubljani" tudi adelaidskim rojakom prinesle malo razvedrila in smeha. Dvakrat smo burko predstavile melbournskim rojakom v Kew, enkrat v Springvale na Planici in v Canberri smo bile z njo. Prav, da je tudi Adelaida na vrsti.

V soboto popoldne nas je ob prihodu v Adelaido sprejela in pogostila gospa Gabrškova, nato pa nas odpeljala na Slovenski misijon sv. Družine, kjer smo se utaborile. Gospa Golobova nas je že čakala z odličnim kosilom in vedrimi šalami, da je bilo naše bivanje tam res prijetno. Za oboje naša zahvala, gospa! Seveda smo si takoj ogledale Slovenski dom,

Prisrčno se zahvaljujemo vsem prijateljem, ki so spremili našo drago staro mamo, **OLGO TOMAŽIČ**, na zadnje počivališče in prinesli na grob cvetje. Enako lepa hvala za vse molitve za pokoj njene duše.

Žalujoči: Lili, Eda, Igor, Branko,
Olga in Viktor Tomažič
ter ostalo sorodstvo.

dverano in oder. Toplo smo bile sprejete od gostoljubnih članov in kuharic, g. Ludvik pa nas je nato odpeljal malo po mestu.

Ob sedmi uri zvečer pa je odšla Špelca v Ljubljano. Kaj je tam doživela, vedo zdaj tudi Adelaidčani, ne le Melbournčani in Canberričani. Za našo igralsko skupino lahko rečem, da smo se imele ves čas kaj prijetno ter se v imenu nas vseh Adelaidčanom za vso skrb in delo iskreno zahvaljujem. Upamo, da smo vsem prisotnim v dvorani prinesle urico razvedrila.

Prejmite vsi prav lepe pozdrave v upanju, da se bodo adelaidске obljube uresničile. Nekatere gospe so se mi osebno zahvalile in obenem obljubile, da se bomo videli v Melbournu, ko bodo one nas obiskale s kakšno igro. Korajža velja, matere, gospe in članice! Saj delamo z dobrim namenom in v razvedrilo nas vseh. Na svidenje torej in hvala še enkrat! —

Lucija Srnc — "Dohtarca".

CARINA, QLD. — Povod k pisanju mi je dala junijska številka MISLI, kjer sem v rubriki "Z vseh vetrov" bral o washingtonski kongresni knjižnici. Omenjeno je bilo, da smo v tej svetovnoznani knjižnici med publikacijami ostalih narodnosti zastopani tudi avstralski Slovenci po svojih MISLIH. Te že dolga leta — po zaslugi pokojnega urednika o. Bernarda — knjižnica redno prejema in shranjuje.

MELBOURNSKI SLOVENC!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**
za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.
(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite **Maksovo** številko doma: 850 4090

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

MELBOURNSKI ROJAKI

Potrebujete morda priznanega **TOLMAČA** za
sodišče ali kako drugo **važno zadevo?**

Obrnite se z zaupanjem
na rojakinjo **JEAN SLUGA!**

48 SMITH STREET
ALPHINGTON, Vic., 3078

Telefon:
49-4748
41-6391

Rad bi pripomnil, da smo avstralski Slovenci zastopane tudi v knjižnici minnesotske univerze in sicer z nekaj izvodi glasila brisbanske "Planinke". Ko sem bil še "honorarni" tajnik tukajšnjega društva, sem nekje staknil naslov te univerze in željo njenega oddelka za zbiranje tiskanega gradiva izseljencev. Ne bodi len sem poslal imenovanemu oddelku nekaj odvečih številok našega glasila. Kmalu sem prejel zahvalo tajnice s prošnjo za bodoče številke. Na moje začudenje je bilo pisano — v slovenščini. Ime sem žal pozabil, a tajnica je bila v Ameriki rojena slovenskega rodu.

Toliko v vednost takim, ki mislijo, da so te stvari brezpomembne, češ: Kdo na svetu se briga za naš skromni listič!? Prav svetovne knjižnice gotovo bolj kot marsikdo naših posameznikov. Posebno po deželah z izseljensko tradicijo, ki so zlasti v našem času začele to tradicijo ceniti in raziskavati. Tudi Avstralija se že pre-

buja in prišel bo čas, ko bodo tudi tukajšnje knjižnice spraševale za našimi listi, če jih še nimajo.

V kolikor mi je poznano, ima za Slovence ogromno materiala zbranega dr. Edi Gobec, profesor kentske univerze v Ohio, ZDA. Nekako centralno knjižnico pa je začel v Rimu naš SLOVENIK, kateremu je pokojni Zdravko Novak v Clevelandu zapustil vso svojo ogromno zbirko izseljenskega tiska. Upam, da se bo tam to zbiranje nadaljevalo — velika škoda za zgodovino slovenskega begunstva in izseljenstva bi bila, če bi Novakova zbirka obtičala mrtva.

Lepe pozdrave vsem! — **Janez Primožič.**

CANBERRA, ACT. — Za junijsko številko sem gotovo spet "zamudil vlak" (Da, res je prišlo pismo dva dni prepozno, nepopoljšljivi Joža! — Ur.), bo pa morda prihodnjic na vrsti. Ne bilo bi prav, da bi ne prišli v kroniko naši dve majski prireditvi.

Materinski dan so nam pripravili otroci slovenske šole pod skrbnim vodstvom neumornega Stanka Ozimiča. Govorčku so sledile deklamacije, zborna in solo petje, instrumentalna glasba in tudi humoristični vložki. Vsi smo soglašali, da je bila v vrsti naših materinskih proslav letošnja najlepša in najbogatejša.

Na soboto 24. maja pa smo sprejeli pod streho našega Doma igralsko družino štirih Melbournčank, članic Društva sv. Eme tamkajšnjega verskega centra. Pripeljala jih je s. Silvestra. Vse so veliko žrtvovala, da so se podale na tako dolgo pot z avtom, z eno samo željo: prinesiti Canberri malo razvedrila. Res so nas z dvodejansko burko "Špelca v Ljubljani" pošteno zabavale: nasmejali smo se kot še dolgo ne. Canberri Slovenci smo jim hvaležni in upamo, da nas bodo še kdaj v bodočnosti obiskale s podobnim ocvirkom. — **Joža Maček.**

MELBOURNE, Vic. — V imenu igralc "Špelce" bi se rada zahvalila Canberri za vso gostoljubnost, ki smo jo užile ob našem gostovanju. Pomilovali so nas, da smo tako daleč pripotovala. Me pa smo se prav vso pot smejale, da se je kar avto tresel. Kljub večurni vožnji

EMONA ENTERPRISES

P.O. BOX 188, COOGEE, N.S.W., 2034

Tel. 399 9061

JELENA in ALFRED BREZNIČ

Nudimo Vam najnovejše **SLOVENSKE PLOŠČE** in **KASETE** ter **KNJIGE**

V **SYDNEYU** so Vam naše plošče in kasete na razpolago tudi pri sestri Miriam, Slovenski Center sv. Rafaela,
311 Merrylands Road, Merrylands.

V **MELBOURNU** pa je naš zastopnik z lepo izbiro plošč in kaset
Društvo sv. Eme, slovenska cerkev v Kew.

je bila pot za nas lep izlet, da smo s ponovitvijo burke Canberrčane spravile v dobro voljo, pa tudi nekaj ve-
lja. Upam, da so bili tudi canberrski rojaki zadovoljni
in so vsaj dobro urico pozabili na svoje težave. — Le-
pe pozdrave vsem in še enkrat hvala! — **Rozi Lončar.**

REŠITEV JUNJSKE KRIŽANKE:

Vodoravno: 3. zapazimo; 7. omelo; 8. hudobnež;
9. proso; 10. Ljubljana; 13. poseg; 16. našit; 19. Ži-
rovnica; 20. cenik; 23. zalisev; 24. Naklo; 25. zago-
zdim. — **Navpično:** 1. umor; 2. ples; 4. podoben; 5. za-
bijaš; 6. mrežnat; 10. okno; 11. olje; 13. prijava;
14. slovito; 15. genocid; 17. Ahac; 18. Ihan; 21. Ezav;
22. igla.

Do napovedanega datuma žrebanja so prišle samo
štiri pravilne rešitve. Imena so: Jože Grilj, Pavel Snoj,
Lidija Čušin in Danilo Jerman. Izžreban je bil Pavel
Snoj.

KDO BI VEDEL POVEDATI...

...kje se nahaja JANEZ VOSPERNIK. Rojen je
bil leta 1930 in je po poklicu gradbeni tehnik. V
Avstralijo je došel proti koncu 1958. Njegov zadnji
naslov je bil 350 Victoria Street, Darlinghurst, Sydney.
Iz Sydneya se je zadnjikrat oglašil v marcu 1965. Mati
v Ljubljani je že vsa ta leta v velikih skrbih in težkih
slutnjah o sinovi usodi. Uredništvo bo hvaležno za
sleherno vest o njem.

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY
MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exhibition Building)

TELEFON: 41-5978 PO URAH: 44-6733

IZDELUJEMO prvovrstne fotografije:
svatbene, družinske in razne.

PRESLIKAMO ali POVEČAMO črnobeke
ter barvne fotografije.

POSOJAMO BREZPLAČNO SVATBENA
OBLAČILA.

Pri nas dobite tudi poročne vence in cvetje
ter ostale svatbene potrebščine.

Odprto ob sobotah in nedeljah od 10—7,
druge dneve od 10—5.

SPREJEMAMO TUDI BREZ PREDČASNEGA OBVESTILA!

PAUL NIKOLICH

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK

Vam z veseljem nudi

**“FRANK'S
AVTO ŠOLA”**

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165

N.S.W.

TELEFON: 72-1583

Nižji občinski uradnik Kozel je izpraznil **že deveti**
kozarec žganja.

“Pijančevanje je in bo tvoja poguba”, se jezi **žena**.
“Če ne bi toliko pil, bi bil danes **že** lahko tajnik...”

“Ah, kaj,” ji je odvil mož, “kdo bi se hotel puliti
za višji stolček! Če sem v rožcrah, se počutim kot
minister...”

“No, zdaj spet kar dobro hodite. Kajne, ste si le dali
izrezati svoje kurje oko?”

“Saj sploh nisem imel kurjega očesa. Ves teden sem
hodil z manštnim gumbom, ki mi je padel v čevljev...”

BESEDNICA

**SILCE, SODBA, STONOGA, ZAVORA, MAMICA,
SOTA, ZAPONKA, DREVJE.**

Iz vsake besede moraš vzeti po dve zaporedni črki. Dobil boš star slovenski rek, ki je prav v teh dneh na jeziku marsikje po domovini.

UGANKA

Naprti si prvo kmetič
na rame, ko delat hiti.

Ko sonce pripeka in žge,
ga druga prijetno hladi.

A prva in druga ti bo,
če skupaj ju družno boš dal,
ime za koroško goro
in lepo planinsko žival.

Kdor bo oba oreha pravilno strl in poslal rešitev do 31. julija na uredništvo, bo morda izžreban. Boste poskusili?

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- Ali je tudi svoboda molka zajamčena z zakonom?
- Pametni odnehajo, neumni jih pa potem tirinizirajo.
- Revez bogatašu: "Prav vesel sem, da zdaj lahko kupujem meso kot vsi drugi. Vsak dan grem v mesnico, zahtevam kilo teletine in mi rečejo: Nimamo!"
- Za odstranitev slepiča mora dati človek privoljenje. Kadar pa gre za glavo, ga sploh nihče nič ne vpraša...
- Ministri bi morali nositi obleke brez žepov.

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno.

**HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM**

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

ROJAKI V SYDNEYU!

Kadar potrebujete kakovostni pouk za vožnjo osebnega avtomobila ali tovornjaka, se z zaupanjem obrnite na našo

YADRAN AVTO-ŠOLO

Lastnik Franc Čuček Vam je vedno na razpolago. Pokličite ga telefonsko na številki **624-5538**.

20 PREMIER ST., TOONGABBIE, N.S.W.

● Tožimo nad cenami, nad standardom in nad vsem mogočim. Ali ne vidimo, da rastejo hiše ko gobe po dežju, da so ceste polne dragih avtomobilov in da je vse več luksuza?

— Vidimo, vidimo, a kaj, ko od gledanja ni bil še nihče sit!

— Res je, le kako morejo naši delavci bežati pred tem visokim standardom in luksuzom v tujino?

— Saj ravno zato tožimo, ker vidimo, pa nimamo!

● Če imaš milijon dinarjev izgube, si slab gospodar. Če imaš izgube 2734 milijonov, si pa federacija.

● Kljub temu, da imamo toliko funkcionarjev, ne funkcionira pri nas vse tako, kot bi moralo.

● Srečna je družba, v kateri se ljudje tresejo samo zaradi mraza.

● Naši politiki so amaterji s profesionalnimi plačami.

● "Tovariš sekretar, volitve moramo preložiti na poznejši datum. Nekdo nam je ukradel volilne rezultate".

● Obljuba dela dolg. Zato ni čudno, da smo pri nas vsi zadolženi.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S.A., 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

V SPOMIN
na srebrni mašniški jubilej
1950 — 1975

P. BAZILIJ A. VALENTIN, O.F.M.

in

P. FILIP I. FERYAN, O.F.M.

Cerkev sv. Cirila in Metoda,

Melbourne, Avstralija

6. julija 1975

Molimo, bratje in sestre,
da Bog, vsemogočni Oče,
sprejme našo skupno daritev!

F. T. ADMINISTRATIVE SERVICES PTY. LTD.
182 NORTON STREET, LEICHHARDT, N.S.W., 2040

TAX CONSULTANTS — INSURANCE BROKERS

Prevezemamo registracijo in popolno knjigovodstvo vsakovrstnih podjetij in družb ter kontraktorjev, kakor tudi posameznikov. Urejamu davčne obračune ("Income tax return"), rešujemo davčne probleme in nudimo potrebne nasvete.

Posvetujte se z rojakom

V. FERFOLJA
J. M. THAME
E. WEINBERG

Predstavljamo različna zavarovalna podjetja — "Tariff Companies".

Nudimo vam zavarovanja: za življenje, za bolezni, v nezgodah; zavarovanja ne-premičnin itd. (Workers' Compensation, Public Risk, Superannuation scheme, Pension Funds).

TELEFON: SYDNEY 560-4766 in 560-4490

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede rezervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pisмено ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ivan Gregorich

Čez dan (poleg I. Gregoricha):

Paul Nikolich, Nada Nakova,
72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163

Po urah:

Ivan Gregorich,
1044 Doncaster Road,
East Doncaster, 3109, Vic.
Tel. 842-1755

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še posebne popuste.

- Mi urejamo tudi dnevna potovanja v Slovenijo ali katere koli dele sveta!

POSLUŽUJTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne

POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 1. URE.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163 — Po urah: 44-6733, 842-1755
V uradu: P. Nikolich, Nada Nakova, M. Nikolich in I. Gregorich

TURISTIČNA AGENCIJA

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.
33-4385

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806
33-5995

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:
RATKO OLIP

BLACKTOWN

6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.

PODRUŽNICE:

**SYDNEY
PENRITH**

269 Elizabeth St., Tel. 61-3153, 26-1621, A.H. 32-4806
446 High St., Tel. (047) 31-3588, A.H. 32-4806